DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 169. SZÁM. 1930 JULIUS 29. KEDD.

12 FILLÉR

Bethlen miniszterelnök tanácskozásai a miniszterekkel

A miniszterelnök rövid budapesti tartózkodása után hétfőn este visszautazott Inkére.

Budapest, július 28. Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap este Budapestre érkezett. A miniszterelnök az estét Darányi Kálmán miniszterelnöki államtitkár társaságában töltötte, ma délelőtt pedig megjelent hivatalában, — ahol előbb Vass József népjóléti miniszterrel tanácskozott, majd Walkó Lajos külügyminiszter, később pedig Wekerle Sándor pénzügyminisztert fogadta, akik beszámoltak a tárcájuk körébe tartozó egyes ügyekről. A miniszterelnök ma este visszautazik inkei birtokára.

Vass József népjóléti miniszter a mai tárgyalások során részletesen beszámolt a miniszterelnöknek a kormány fontosabb ügyeiről és az elintézésre kerülő politikai kérdésekről. A miniszterelnök ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel megbeszélte a bolettatörvény végrehajtásával kapcsolatosan eddig beérkezett panaszokat és az ellenőrzés szigorítását célzó, már régebben kiadott rendeleteket és azokat a gazdasági vonatkozású intézkedéseket, amelyeket a legutóbbi minisztertanácson határoztak el.

Walkó Lajos külügyminiszter — értesülésünk szerint — a bukaresti gazdasági tárgyalások eredményéről számolt be és szóba kerültek ez alkalommal a hivatalos megbízottként Bukarestben tárgyaló Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter eredménnyel lefolytatott tanácskozásai is.

A miniszterelnököt ma délelőtt felkereste Herczeg Ferenc, a Reviziós Liga elnöke is, akivel szintén hosszabb megbeszélést folytatott. A miniszterelnök tárgyalásai délután két óra után értek véget.

Egyre jobban bonyolódik a székesfehérvári polgármester panama-botránya

Lefoglalták a Magyar Asphalt és a Keramia részv. társ. könyveit. Hétfőn ismét többrendbeli házkutatást tartottak.

Székesfehérvár, julius 28. Zavaros Aladár és Vargha Elemér bünügyében vasárnap is egész nap folyt a nyomozás munkája, amely az utóbbi pár nap alatt lefolytatott házkutatások során lefoglalt különböző üzleti könyvek, iratok és feljegyzések segitségével egyre több és részletesebb adatot kezd szolgáltatni. A székesfehérvári Épitőipari és Kereskedelmi Rt. helyiségében szombaton tartott házkutatás alkalmával mintegy nyolc láda irat, üzleti könyv és levél került a törvényszékre: ezek a városban 1922 óta végrehajtott épitkezések aktáit tartalmazzák és azoknak feldolgozása tegnap már meg is kezdődött.

Ez a munka valószinüleg több napot vesz igénybe és az ügyészségen ezeken az épitkezéseken kivül sor kerül most a gázgyár ügyére is, amelynek koncesszióját a város olyan körülmények között adta ki, hogy azzal többmilliós adósságba sodorta magát.

Bary Zoltán dr, a nyomozás folytatására kirendelt budapesti ügyész szombaton este Budapestre érkezett és referált Baróthy Pál dr főügyésznek a bünügy állásáról, de vasárnap reggel már vissza tért Székesfehérvárra.

Ma korán reggel Bary Zoltán dr királyi ügyész Farkas Zoltán dr vizsgálóbiróval tanácskozott, majd fogadta a sajtót s a következőket mondotta:

— Téves egyes fővárosi lapoknak az a hire, mintha én már ma hivatalos tájékoztatást adnék a sajtó és a nyilvánosság számára az ügy állásáról. A nyomozás érdekei a jelen pillanatban ezt még nem engedik meg, annál kevésbé, mert az anyag a legutóbb tartott házkutatások folytán kiszélesedett és a bünügy szálai tovább bonyolódnak.

— Annyit mindenesetre közölhetek, hogy a jelen pillanatban Balatonaligán, Zavaros Aladár villájában házkutatás folyik a veszprémi vizsgálóbiró vezetésével. Ma, de legkésőbb holnap érkeznek meg a fővárosból a müszaki és számviteli szakértők, akikkel a nyomozás eddigi adatait, főképpen házkutatások anyagát kell feldolgozni. Ez az anyag főleg a városi közszállitásokra és városi középitkezésekre vonatkozik és ezzel kapcsolatban több kihallgatásra kerül sor a holnapi nap folyamán is.

Zavaros Aladár egészségi állapota annyira helyreállott, hogy a Szent György-kórházból rövidesen valószinüleg ismét visszakerül a törvényszék fogházába, miután a nyomozás munkáját rendkivül nehézkessé teszi a hatóságoknak az a kényszerüsége, hogy Zavaros Aladárt a kórházban kell felkeresniök. A kórházi orvosok véleménye szerint Zavaros Aladár egészségi állapota most már annyira helyrejött, hogy speciális kórházi kezelésre nincs szüksége.

A székesfehérvári vizsgálóbiró megkeresésére ma ujabb házkutatásra került a sor. Gubics Jenő dr vizsgálóbiró, aki a budapesti törvényszéken tudvalevően megbizást kapott a székesfehérvári ügygyel kapcsolatos házkutatások foganatositására, ma értesitést kapott a törvényszék elnökségétől, hogy foganatositson házkutatást a Magyar Aszphalt rt. és a Magyar Kerámia rt. helyiségeiben.

A székesfehérvári vizsgálóbiró értesitése szerint ez a két részvénytársaság végzett az utóbbi időben Székesfehéron utburkolási munkálatokat és az eddigi adatok alapján az a gyanu merült fel, hogy Zavaros és Vargha részéről e munkálatok körül is visszaélések történtek. Gubics Jenő vizsgálóbiró értesitette a polgármester védőjét, Halász Lajos dr-t, majd pedig négy detektivvel együtt kiszállt a Magyar Asphalt és a Kerámia helyiségeibe.

A házkutatáson jelen voltak a vizsgálóbirón és a védőn kivül dr Torma Tibor rendőrfogalmazó és Brückler Artur, a részvénytársaság jogi képviselője. A vizsgálóbiró felolvasta a megjelentek előtt a székesfehérvári törvényszék végzését, majd utasitást adott a detektiveknek, hogy az irodahelyiségben található összes hivatalos könyveket, kimutatásokat és feljegyzéseket gyüjtsék össze. Ez mindkét irodahelyiségben meg is történt. A vizsgálóbiró ezután intézkedett, az iratok becsomagolásáról és hivatalos pecsétjével látta el azokat. Utasitására a csomagot elküldték a székesfehérvári vizsgálóbiró cimére.

A házkutatás miatt ugy a védő, mint a részvénytársaság jogi képviselője felfolyamodást jelentett be.

Székesfehérvár, július 28. Ma délután 1 órakor Farkas Zoltán dr. vizsgálóbiró Molnár Győző törvényszéki jegyző és két detektiv kíséretében megjelent a Székesfehérvári Torna Clubnak a Városi Színház épületében levő klubhelyiségében, ahol házkutatást tartott. A Székesfehérvári Torna Clubnak Zavaros Aladár volt az elnöke és még abban az időben, amikor a Hajós és Szántó-cég Székesfehérvárott a villamosmüvek szerelési munkáját végeztette, a cég 16.000 pengős kölcsönt folyósított a klubnak. Ennek az összegnek a felhasználásáról nincs semmiféle elszámolás az egyébként teljesen eladósodott egyesület könyveiben. A váltón Zavaros, a klub elnöke szerepel elfogadóként.

A házkutatás során lefoglalt egyesületi könyveket, amelyekből Zavaros Aladárnak a klubbal kapcsolatos ügyeire akarnak világosságot deríteni a hatóságok, szintén beszállították az ügyészségre.

Hivatalos megállapitás szerint 2140 halálos áldozata van a délolaszországi földrengésnek

A sebesültek száma közel ötezer. Az olasz király visszatértRómába.

Melfi, július 28. Melfi lakosai között alig néhány száz lakik házakban. Az emberek nagyrésze — még mindig fél és az uccákon, tereken táborozik.

A piactéren százával állnak a sátrak, a sátrakban tanyázik a lakosság.

A holttesteket a melfi templom szentélyében ravatalozzák fel. Itt történik a halottak agnoszkálása is. Nagyon sok halott két vagy három napja fekszik a templomban, mert nem tudják megállapítani, hogy kicsoda?

A templom előcsarokában kórházat csináltak. Itt feküsznek véres kötéssel a sebesültek. Az előcsarnok állandóan zsúfolt.

Folyton jönnek emberek és hozzátartozóikat keresik.

A mentési munkálatok teljes erővel folynak. Az uccákon alig lehet járni, minden lépésnél romhalmazra akad az ember. A halottak és sebesültek elszállítása ilyen körülmények között a legnagyobb nehézségekbe ütközik. A mentési munkálatokban résztvevő csapatok állandóan életveszélyben forognak.

Még mindig omladoznak a falak és a düledező épületek legnagyobb részét először le kell bontani, — hogy egyáltalában munkához láthassanak. Melfiben már két feketeinges vesztette életét mentés közben.

A Melfi mellett álló hires, történelmi nevezetességü norman vár kastélyból csak az egyik fal maradt meg, a többi romokban hever. Erről a magaslatról látni legjobban a környéket.

Mindenütt borzalmas pusztitás panorámája tárul a figyelő szem elé. A szétszórtan fekvő falvak azt a benyomást keltik, mintha órák hosszat tartó pergőtüz alatt állt volna az egész vidék.

A segélyosztagok mindenütt munkában vannak. Nincs a környéken falu, amelyben legalább 20, vagy 30 halottat ne találtak volna a romok alatt. De még ezek a számok sem véglegesek, egyre újabb és újabb halottak kerülnek elő a romok alól.

Melfitől északra húzódik a Calo-

re völgy. Ebből a halál völgye lett

A 60 kilométer hosszú völgy Dante poklára emlékezteti a nézőt. A házakból csak a falak legalsó része maradt meg. Az emberek mindenhonnan elmenekültek és ahogy az utó végig bugdácsol a rombadőlt községeken, sehol emberrel vagy más élőlénnyel nem lehet találkozni.

Ariano városának 3000 lakosa volt. Ez a városka teljesen kihalt. A környék dombjain húzódó termékeny szőlők és olajkertek, amelyek máskor olyan mozgalmasak voltak, most egészen néptelenek, messze vidéken egyetlen dolgozó kezet sem lehet látni.

Villa Nuova városka onnan kapta nevét, hogy az 1851. évi földrengés után teljesen újból felépítették. A szép városka most másodszor is a föld szintjével lett egyenlő. Eddig 400 halottat találtak a házak romjai alatt.

Az embereket álmukban érte a földrengés. A házak itt szorosan egymás mellett épültek, úgyhogy négy-öt egymás mellett fekvő háznak csak egy kijárata van. — A földrengés borzalmas rémületében a menekülő emberek összetorlódtak a kapuban, legázolták egymást, úgyhogy senki sem tudott a szabadba menekülni és a gomolygó embertömegre zuhant rá az összeroskadó házak kőhalmaza.

Az egyik ilyen házblokk kapualjából 42 holttestet ástak ki.

Villa Nuova temploma valósággal megsemmisült, csak a harangtorony egyik fele áll csonkán. — Szinte csodálatos: a harang nem zuhant le, hanem most is ott függ a torony tetején, pedig csak egyetlen vékony vasrúd tartja már a roskadt falban.

Ariano városkában csodálatosképpen csak a Kálvária 12 stációja maradt épségben, valamint a Kálvária-domb tetején álló feszület.

Avelino tartományban eddig összesen 1400 halottat s 2000 sebesültet szedtek össze. Potenza tartományban 200 a halottak és 600 a sebesültek száma. Az egész földrengési területen, amely mintegy 150 kilométer hosszú és 60 kilométer széles, a vasárnap este kiadott hivatalos jelentés szerint 2140 halott é 4920 sebesült van.

A szétrombolt házak száma 4400 Egyedül Avelino tartományában 2800 épület dőlt össze. Ebből a kimutatásból még hiányzik több mint 3000 ház. Nem szerepelnek ugyanis a kimutatásban azok a házak, amelyek nem omlottak össze, bár annyira megrongálódtak, hogy a lakókat el kellett távolítani belőlük.

A lakosságot mindenütt nagymértékben megnyugtatja, hogy a fasiszta hatóságok a legnagyobb erélyel és csodálatraméltó bátorsággal láttak hozzá a mentési munkálatok megszervezéséhez. Szerdán hajnalban volt a földrengés és csütörtökön már az összes földrengéssújtotta falvakban megjelentek a fasiszta milicia osztagai és hozzáláttak a mentéshez.

A Vöröskereszt és a hatóságok most minden igyekezetüket arra koncentrálják, hogy a nyomorgó lakosságon segítsenek. Az élelmiszerek vonatszám árkeznek és mindent ingyen osztogatnak szét az emberek között.

Róma, július 28. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, — amellyel Potenza tartomány 18 községében megszünteti az adóbehajtásokat. A többi földrengéssújtotta helységben is hasonló intézkedéseket terveznek.

Róma, július 28. A király ma visszatért a földrengés által elpusztított vidéken tett körútjáról.. A király 100.000 lírát adományozott a földrengés kárvalottai részére.

Antiszemita román tanár gyilkossága

Öt revolverlövéssel megölt egy kereskedőt.

Bukarest, julius 28. Mint jelentettük, Orcheiben. Macedon Petre tanár öt revolverlövéssel megölte Landau Salamon helybeli kereskedőt. A gyilkosságról most a következő részleteket kaptuk:

Macedon Petre nagyobb társasággal mulatott az egyik orcheni-i koresmában, ahol állandóan szidta a zsidókat. A koresmából kijövet, találkozott egy Auerbach nevü kereskedővel, akit lelövéssel fenyegetett és akit a fenyegetés beváltásától csak a közbejáró járó-kelők mentettek meg.

Macedon tovább garázdaikodott az uccán, majd mikor a városháza elé értek és ott meglátta, hogy Landau Salamon a városházába akart belépni, durván rákiabált:

— Nem türöm, hogy zsidó átlépje a városháza küszöbét.

Landau néhány megnyugtató szót mondott Macedonnak, aki feldühödve azon, hogy egy zsidó neki ellent mer mondani, kirántotta revolverét és ötször belelőtt Landauba, aki holtan esett össze. Amikor a járókelők le akarták fogni Macedont, az revolverével sakkban tartotta őket és egy pincébe vonult vissza, ahol elbabirrikádozta magát, azonban az elősietö csendőrjárőrnek megadta magát. A vizsgálóbirónak már teljesen kijózanodva mondta el vallomását, minek során kijelentette, hogy tettét egyáltalán nem bánja és ha módja lesz rá, ugy azt meg fogja ismételni.

Kommunista üzelmekért letartóztatták a debreceni származásu Tamás Aladár irót

AUGUSZTUS ELSEJÉRE NAGY TÜNTETÉST KÉSZITETT ELŐ.

Budapest, julius 28. A főkapitányság politikai osztályán letartóztatták *Tamás* Aladárt aki augusztus elsejére, Lenin születésnapján, kommunista tüntetést készített elő. A letartóztatott fiatalembert társaival együtt most a főkapitányságon őrzik s hallgatják ki őket a budapesti kommunista szervezkedésekről és moszkvai összeköttetéseikről. A letartóztatásokkal kapcsolatban több helyen házkutatásokat is tartottak a detektívek és ezek során rengeteg izgató füzetet, röpcédulákat szállítottak autókon a rendőrségre.

A most leleplezett kommunista mozgalmak vezére, Tamás Aladár már nem egy ízben szerepelt a nyilvánosság előtt. Eddig furcsa iroda'mi és művészi akcióival vonta magára a figyelmet, de a rendőrség már régen tudta, hogy ezek mögött az irodalmi müködések mögött voltaképpen kommunista szándékok rejtőznek.

Tamás Aladár kalandos életre tekinthet vissza.

A 31 esztendős fiatalember állitólag Debrecenből származik. Állitólag itt élnek a szü'ei, mint egyszerü polgáremberek, akiktől fiuk már kora ifjuságában elszakadt, hogy bebarangolja egész Európát. Budapestre 1923-ban került Tamás Aladár és ott csakhamar feltünt verseivel, cikkeivel, saját szerkesztésü, fantasztikus cimü és tartalmu röpirataival és hangversenyeivel.

Ezeket a hangversenyeket „Cikkcakk" elnevezéssel rendezte Tamás Aladár és a köréje csoportosu't fiatalemberek társasága a Zeneakadémiában. Furcsa számok kerültek előadásra ezeken a hangversenyeken, amelyek csaknem minden alkalommal botrányba, sőt verekedésbe is fulladtak, ugyhogy az utóbbi időben a Zeneakadémia igazgatósága már nem is volt hajlandó a „Cikk-cakk"-ék rendelkezésére bocsátani termeit.

Tamás Aladárnak sikerült beférkőznie a szociáldemokrata ifjumunkás szervezetekbe. A leggondosabban titkolta kommunista érze'meit s azt hirdette magáról, hogy ő a munkásmozgalmak szélsőbaloldali ellenzékének a vezére.

Működése miatt éles ellentétbe került a szociáldemokrata párt vezetőségével, — amely párthiveivel együtt kizárta őt a szocialista szervezetekből.

Ezekben a szervezetekben nem talált sok hívőre Tamás Aladár, sőt nem egy ízben megtörtént, hogy amikor felszólalt, híveikkel együtt valósággal kiverték.

Miután látta, hogy az ifjumunkások körében a sejtrendszerü szervezkedéssel nem bodogul, megalapította a „100%" cimü folyóiratát és a szervezkedésnek egy egészen eredeti formáját találta ki: *megalakitotta a szavaló-kórusokat.*

Ezekben a „szavaló-kórusokba" főként a fiatalság körében gyüjtött hívőket. A nyár folyamán a kirándulóknak nem egy ízben feltüntek a budapestkörnyéki kiránduló helyeken hatalmas teherautók, oldalukon ezzel a vörösbetüs felirással: *„A 100% szavaló-kórusa"*.

A fiatal munkásgyerekkel teli teherautók bejárták az összes budapestkörnyéki nyaraló- és weekendtelepeket, főként azokat a helyeket, ahol a munkások fürdőztek és pihentek családtagjaikkal. A teherautó utasai ezeken a helyeken ingyenes szavalóprodukciókban részesitették a kirándulókat s rend szerint magyarra fordított orosz és kinai verseket szavaltak kórusokban.

Ilyen alkalmakkor mindenütt terjesztették a „100 %" cimü folyóiratot, sőt röpcédulákat is osztogattak. A szavalókórusos teherautó nagyobb vidéki kirándulásokra is járt rendszeresen, főképpen a bányatelepekre s a munkáslakta vidékekre. Ilyen szavalókórusos kirándulások alkalmával természetesen nem egy ízben kerültek összeütközésbe a rendőrséggel is.

A most leleplezett kommunista-mozgalom kapcsán a rendőrségi nyomozás megállapitotta, hogy a Tamás A'adár által szervezett szavaló-kórusoknak már fiókjai is müködtek Ujpesten, Csepelen és a vidéki városokban. A rendőrségi nyomozás természetesen főként arra irányult, hogy megállapitsa, honnan szereztek pénzt a különböző folyóiratok kiadására, a röpcédulák kinyomatására és azoknak a teherautóknak a kibérlésére, amelyekkel a szavaló-kórusnak propaganda körutjaira jártak.

MEGHIVÓ.

A Vendéglősök és Koresmárosok Szikvizgyár Szövetkezete *1930 év augusztus hó 7-én* délután 4 órakor helyiségében Simonffy ucca 59. sz. a. *rendkivüli közgyülést* tart, melyre a szövetkezet tagjait meghivja.

Tárgysorozat:
3 igazgatósági tag választás.
Debrecen, 1330 julius 20.
AZ IGAZGATÓSÁG.

Riskó szűcs
műhelyét **megnyitotta**
Kossuth-u. 3. szám I. em.
Mindenféle **szőrmemunkát** szolid árak mellett vállal.

A legjobbat a legjutányosabban kapja!!
Ágyterítő-készletek
Hencserátvetők, Takarók, Plaidek nagy választékban
Alapitási év 1831.
KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.
Egyszeri összehasonlitás meggyőz!

Fióküzletünket
Ferenc József ut 22—24 sz. alatt
augusztus hó 1-évei
megszüntetjük és főüzletünkbe,
Kossuth-u. 15 szám alá
telepitjük át.
Kontsek Géza k. r. t.

Az orosz szovjet aknamunkája Romániában

A belügyi államtitkár meggyógyult s átveszi hivatala vezetését.

Bukrest, julius 28. A kormány — a Lupta értesülése szerint — olyan nyomokra akadt, amelyek szerint a legutóbbi belügyminiszteriumi merénylet hátterében a szovjet keze működik. A lap szerint erre mutat Koropesin nevü antiszemita érzelmü diáknak a Dnyeszter partján való letartóztatása. A diák Oroszországba akart átszökni és minden valószinüség szerint információkat vitt volna Szovjetoroszországba, a romániai eseményekről. Kormánykörökben azt is rejtélyesnek tartják, hogy az agitátorok állandóan nagy pénzösszegekkel rendelkeznek. A mai nap folyamán — irja a lap — meglepetésszerü letartóztatások várhatók.

Cadere, bukovinai tartományigazgató szombaton délelőtt több órán keresztül tárgyalt Maniu miniszterelnökkel. A megbeszélések után a tartományigazgató kijelentette az Adaverul munkatársának, hogy a szélső jobboldali antiszemita mozgalom hátterében a szovjet keze dolgozik.

Raduceanu, volt miniszter, aki a földhitelintézet kölcsönügyében tárgyal legutóbbi táviratában rámu-átveszi.

tat arra, hogy a külföldi tőke teljesen elzárkózik Romániától, a belföldi események hatása alatt és hogy a tárgyalások nagyon vontatottan haladnak előre.

A rendőrhatóságok szombaton éjjel megfigyelés alatt tartották Tasleanu kabinetfőnök lakását, majd a tegnapi nap folyamán kihallgatták. Lapjelentések szerint ugyanis az a gyanu merült fel, hogy a kabinetfőnök közvetlen összeköttetésben áll Zelea Codreanu antiszemita vezérrel és a Codreanu vezetése alatt álló vasgárdával.

A belügyminiszteriumban ma a belügyminiszter elnökletével értekezlet lesz. Az értekezleten azokat az intézkedéseket tárgyalják meg, amelyeket a szovjetnek augusztus elsejére tervezett propagandája teszen szükségessé. — Különösen az ipari vidékek biztonságát és azoknak a helyeknek rendjét akarják fenntarttni, ahol a legutóbbi antiszemita zavargások lejátszódtak.

Bukarest, julius 28. Anghelescu belügyi államtitkár tegnap elhagyta a klinikát. Hivatlát még a héten

Magyar nevet a magyar tiszteknek

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter újabb akciója.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, mint ismeretes, egyik legnagyobb sikerét akkor aratta a törvényhozásban, amikor kijelentette, hogy legfőbb törekvése, hogy a honvédség a magyar nemzet erejének hü és méltó kifejezője legyen. A honvédelmi miniszter most egy határozott lépésel még előbbre haladt a maga elé tüzött uton és ezzel a cselekedetével is általános megnyugvást vált ki.

Legutóbb levelet intézett Gömbös Gyula az összes csapatparancsnokokhoz és azt a határozott kivánságát közölte, hogy minden magyar tisztnek magyar neve is legyen. Hazafias szempontokra hivatkozva mutatott rá ennek a körülménynek fontosságára a miniszter, aki főként a fiatalabb tisztek névmagyarositását tartja sürgősnek, mer ezek a fiaalemberek még pályájuk legelején állanak.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter elgondolása abból a régen hangoztatott tételből indul ki, hogy a megcsonkitott Magyarországnak minden körülmények között minden értékénél dokumentálnia kell kifelé is magyar voltát s ennek a tételnek igazságát éppen a müvészek és a sportemberek külföldi sikerei mutatták meg.

Gazdasági ügyek Debrecen város kisgyülése előtt

A jog- és pénzügyi bizottság fizetési halasztást javasol a városi mezőgazdasági ingatlanbérlőknek.

Debrecen város kisgyülése kedden ülést tart. A keddi kisgyülés előkészitésére a város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután ülést tartott, amelyen **Vargha** Elemér polgármesterhelyettes elnökölt.

Elsőnek a Tornyos-tanyai városi birtokon emelendő dohánypajta ügyét tárgyalták.

Az előadói javaslattal szemben a jog- és pénzügyi bizottság Tóth Lajos, ifj. Schwartz Vilmos és mások felszólalása után azt javasolja a kisgyülésnek, hogy

a Tornyos-tanyai városi birtokon 12.000 pengős költséggel emelendő dohánypajtát ne házilag épitsék meg,

hanem a munkálatra irjanak ki nyilvános versenytárgyalást

Annak idején a házilag való épitést azzal indokolták, hogy a dohánypajtára 8—10 nap mulva szükség van. Hogy azonban az épitkezés idáig elhuzódott, az nem a város hibája, mert itt 70 bérlő van, akikkel a bérleti szerződést csak nemrég lehetett aláiratni.

Mivel pedig 5000 pengőn felüli értékben kötelező a nyilvános versenytárgyalás,

a jog- és pénzügyi bizottság emellett döntött, annál is inkább, mert a munka kiadása nem a város hibájából huzódott el idáig.

A bizottság **javasolja, hogy a Bánk** 9. számu, Szabados Ferenc-féle alapitványi kaszáló birtokot Fésüs Lajosnak adják ki 6 esztendőre, évenként és holdanként 30 pengő haszonbérért.

Debrecen város közgyülése tavaly elhatározta, hogy a haszonbérlőknek fizetési halasztást engedélyez junius 1—junius 31. közti dátumokra.

Mivel a boletta-törvény késett, a haszonbérlők nem tudtak zöld hitelt kapni, nem birtak pénzhez jutni és igy nem volt módjukban a közgyülési határozatban kitüzött időpontban a haszonbért befizetni. — Most ujabb halasztást kértek s a jog- és pénzügyi bizotstág javasolja is,

hogy a közgyülés a nehéz helyzetre való tekintettel engedje meg, hogy azok a haszonbérlők, akiknek junius 5-én, 15-én és julius 1-én lett volna esedékes a fizetés, augusztus 15-ig fizethessék be a hátralékos haszonbért,

azok pedig, akiknek julius 31-ig kellett volna fizetniök, augusztus hó 31-ig engedélyezzék a fizetést.

Mint tudvalevő, a Csapó ucca 15. szám alatt levő városi házban aug. 1-re megüresedik a jelenleg a Debrecen és Vidéke Mezőgazdáinak **Hitelszövetkezete bérletében álló** üzlethelyiség. Az üzlethelyiségre megtartották a nyilvános árverést 2080 pengő kikiáltási árral. Az árverésen Kormos József vaskereskedő igérte a legtöbbet, évi 1600 pengőt.

Miután az árverés feltételei szerint a polgármester kikötötte magának azt a jogot, hogy az üzlethelyiséget az árverés eredményére való tekintet nélkül szabadkézből is bérbeadhassa, az árverés után megkezdődött az utóajánlkozók jelentkezése. Mára már 2420 pengőt ajánlott meg Pásztor Gyula vaskereskedő s a jog- és pénzügyi bizottság javasolja is, hogy neki adják ki a megüresedett üzlethelyiséget.

A **Parádi viz** gyógyitalként használva, feltünő hatásu: rendellenes, gyomorsavképződésnél, gyomorsavképződésnél, gyomorhurut, az epevezeték idült hurutja után fellépő sárgaság, idült bélhurut, gégelégcső és hörghurut, valamint hólyaghurut eseteiben
Vezérképviselet:
Ásványvizkereskedelmi részvénytársaság Budapest, VI. Király-u. 12. szám.

Cseh kommunisták és szocialisták véres harca

Chemnitz, ju'ius 27. Vasárnapra virradó éjjel Nebenstein-Erneltelben véres összecsapásra került a sor nemzeti szocialisták és kommunisták között. A nemzeti szocialisták helyi csoportja a „Gewerbehaus"-ban családi estét rendezett. Éjfél felé körülbelül 50 kommunista jelent meg az épület előtt, elhangzott a parancs:

— *Roham!* és abban a pi'lanatban számos lövés dördült el. A golyók összezuzták az ablaktáblákat.

A kommunisták behatoltak a terembe, ahol parázs verekedés támadt. Minden elmozdítható tárgy fegyverül szolgált a verekedőknek. A nemzeti szocialistáknak végül sikerült a kommunistákat kiszorítani. A rendőrség megérkezése előtt a támadók elmenekü'tek. A nemzeti szocialisták közül hárman sulyosan megsebesültek. Egy rendőrtiszt, aki véletlenül a teremben tartózkodott, kartörést szenvedett.

A Nagy Géza nélkül indult magyar csapat a második helyre szorult a hamburgi sakkolimpiászon

Hamburg, julius 28. A nemzetközi sakkolimpiász vasárnap befejeződött. A versenyt a lengyel csapat nyerte meg, amely az utolsó fordulóban fölényesen győzött a finn csapat fölött. A magyar csapat a verseny utolsó napján gyengén szerepelt s a holland csapattól vereséget szerepelt, ugy hogy a második helyre szorult. A verseny a következő eredménnyel végződött:

1. Lengyelolszág 48½ pont. 2. Magyarország 46 pont. 3. Németország 44½ pont. 4. Ausztria 43½ pont.

A hölgyvilágbajnokságot, amint előrelátható volt, az eddigi világbajnok, Menchik Vera nyerte. Második lett Wolfné Kalmár Paula (a világbajnokkal döntetlent csinált), harmadik Hentschel V.

Hamburgban Magyarország csapata vasárnap elvesztette a világbajnoki aranyserleget. Tizenhét nemzet legjobbjai ellen vettük föl a küzdelmet. Gyönge start után a magyar együttes fokozatosan javitva helyzetén, a tizenkettedik fordulón a verseny élére került és a 14. fordulón már csak Lengyelország birt eséllyel az elsőbbségre. Maróczy nagy lelkesedéssel küzdött a magyar csapat léné. A verseny 90 résztvevője sorában csak Aljechin világbajnok, Rubinstein és Havasi veretlenek. Aljechin azonban csak nehány játszmát játszott s a vezető nemzetek ellen nem állt ki. A legmagasabb pontszámot Flohr, Rubinstein, Kaschdan, Havasi és Noteboom érték el. A lengyel együttesben a Rubinstein, Tartakower, Przepiorka triász játéka magaslott ki. A lengyelek csupán Csehország és Hollandia ellen vesztettek.

Elismerést érdemel a kiegyensulyozott német csapat teljesitménye. Az osztrák, amerikai, angol és hollandi csapat is tudása javát nyujtotta.

Forgács Leó, az ismert magyar sakkmester hamburgi vereségünkről a következőket mondotta:

A lengyel győzelem magyarázata, **hogy ők internacinális relációk** ban is elsőrangu mesterekből álló csapatot tudtak versenybe küldeni.

Rubinstein husz év óta szerepel internacionális tornákon, mindig z elsők között van s egy ideig leghivatottabb aspiránsa volt a világbajnoki cimnek. Tartakower, aki szintén mintegy husz éve a professzionista mesterek közé tartozik s egyike a legszellemesebb, legalaposabb sakkiróknak és elemzőknek, szintén kemény ellenfele volt a magyar mestereknek. Przepiorka szintén a régi kiváló gárdához tartozik, aki az 1928. évi hágai amatőr világversenyen Enwe után második klett. Végül a lengyel csapat legtehetségesebb fiatal sakkozója, Regetzenski szintén fényesen szerepelt és valóban a legnagyobb reménysége a sakknak A lengyel csapattal szemben a magyar csapat tagjai mindnyájan kitünő klasszist képviselnek, sőt Maróczy internacionális klaszszist, de kora miatt már nem olyan elasztikus, mint volt hajdan, minden partiet maga nem játszhatik. A többiek kitünő lokális klasszisu játékosok, de nem vehették fel a küzdelmet a győzelem komoly reményében a lengyelekkel. Mégis nagyszerü eredménynek tartom, hogy a magyar csapat az utolsó pillanatig kétessé tudta tenni a lengyelek győzelmét, mely különben is azon mulott, hogy mig az utolsó fordulón a magyar csapat a nagyon erős hollandi csapattal került össze, addig a lengyeleknek a jóval gyengébb

ötszáz pengő előleggel

állami és városi alkalmazottak uj házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyszögöl telekkel. — Kassai-ut és Mélyfurás között. — **Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik.** Értekezni tulajdonosnál, Vár-utca 10.

finn csapat volt az ellenfele.

Hamburg, julius 28. A sakkolimpiász első hat győztese értékes tiszteletdijakban részesül. A lengyel csapat egy éven keresztül védi majd a Sir Russel Hamilton vándordijat, amelyet a legutóbbi két évben a magyar csapat védett. Hollandia a Goetz Robert-dijat kapta, mert az angol és a német csapat legyőzésével a legerősebb sakkjátékot produkálta. A különleges jó játék dijazására kitüzött Harold Philips-dijat Rubinstein nyerte el, aki 17 játszmából 15-öt nyert meg és kettőt remis-vel végzett. Aljechin mindössze kilenc partit játszott s mind a kilencet megnyere. A magyar Havasi mester egy arany karkötőórát nyert szép szereplésével; 14 játszma közül tizenkettőben győzött.

Táviratok

28.000 MUNKÁS SZTRAJKJA.

Lille, julius 28. A textil ipari munkások a társadalombiztositó törvény miatt elhatározták az általános sztrájkot. A szén és textiliparban sztrájkba állott munkások száma meghaladja a 28.000-t.

—oOo—

A ROMÁN KORMÁNY MEGTÉRITI AZ ANTISZEMITA MOZGALMAK KÁRÁT.

Bukarest, julius 28. A kormány elhatározta, hogy az antiszemita mozgalmak által kárt szenvedett lakosságnak a bejelentett és hivatalosan megálapitott kárt megtériti.

—oOo—

HAT ÉVIG ÉPÜL EGY GYÁR.

Prága, julius 28. Mint a Narodni Politika jelenti, a Trencsén s Illava között fekvő Máriatölgyesen (Dublitz) megkezdték a Skoda gyár ottani fióktelepének épitését. A gyár épitése körülbelül 6 évig fog tartani.

—oOo—

SIKKASZTÓ POSTAALKALMAZOTT.

Prága, julius 28. Silham Ferenc, postaalkalmazottat sikkasztás miatt letartóztatták. Üzelmeit ugy fedezték fel, hogy egy brünni postahivatalhoz a felsőausztriai Wels város postahivatalától két postautalvány érkezett, mely ezer-ezer sillingről szólt. „Silman postatisztviselő, Wels" cimzéssel voltak ellátva és kiderült, hogy mindkettő hamis.

—ooo—

SULYOS AUTÓBUSZ-SZERENCSÉTLENSÉG.

Bukarest, julius 28. Tergoviste és Rukar között, az országuton az utasokkal telt autobusz felborult és maga alá temette az utasokat, akik közül 9 sulyosan megsebesült. — A szerencsétlenséget a soffőr vigyázatlansága okozta.

Ahány ember annyi nézet

de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vizvezetéki felszerelést szakszerüen és jutányosan

Fülöp Miklós

bádogosmester utján kapunk. — Uzlete:
Debrecen, Csapó ucca 3. sz.
Telefon 9-17.
Költségvetés ingyen.

A kártyaszenvedély áldozata

Akit évtizedeken át állandóan kártyázott.

Budapest, július 28. Ma reggel hat órakor az Erzsébet híd budai hídfője mellett egy egyszerüen öltözött idősebb férfi sétált izgatottan a rakparton. Egyszerre csak neki iramodott és beugrott a Dunába. A dunai mentőőrség közelben tartózkodó motorosa percek alatt a fuldokló öreg ember mellett termett. Kimentették a Dunából az öreg öngyilkosjelöltet, ak ikézzel-lábbal kapálódzott és tiltakozott a megmentése ellen. Amikor a partra tették rosszlú lett a kiállott izgalmaktól s a mentőknek kellett a Rókus-kórházba vinni őt

A kórházban megállapitották, hogy az öregembert **Jurenka Mihálynak** hivják, 71 éves cipészmester. Arra a kérdésre, hogy miért akart meghalni, nem adott feleletet.

Az Aranykakas ucca 16. számú földszintes tabáni ház. Itt lakik Jurenka Mihály. A felesége még nem is tudja, hogy mi történt. Elmondja, hogy a férje hajnalban négy órakor jött haza, levetette ünneplőjét, munkaruhába öltözött s azután szó nélkül távozott hazulról. Amikor Jurenkáné megtudja, hogy mi történt, hogy a férje öngyilkos akart lenni és beugrott a Dunába, sírva fakad :

— Negyvenkét éve vagyunk házasok — zokogja az asszony — és ebből 30 év óta éjjel-nappal kártyázik a férjem. Ő volt a legpechesebb kártyás Budán. Mindig veszített. Azelőtt több segéddel dolgozott, de amit keresett, azt mind elvitte kártyázni. Az utóbbi időben már nem bírtunk vele, reggel jött, reggel ment, csak a kártyának élt. És lassan mindenünket elvesztette. Ne is tessék megkondani,C hogy melyik kórházban fekszik, nem érdekel. Ha már tönkretett bennünket, nem törődünk vele.

A szegényes lakás fa'án Szüz Máriaképek. A szekrény tetején befőttes üvegek állnak, egy szegre akasztva pedig ott lóg a rádió-fejhallgató, Jurenkáné kétségbeesetten sir, azután mégis meggondolja a dolgot és esengő hangon megkérdi :

— Tessék csak megmondani, melyik kórházban fekszik kérem, mégis csak elmegyek, megnézem.

Tovább folynak a kihallgatások az épitkezési panama ügyében

Vay Kázmér nem tett beismerő vallomást

Budapest, július 28. — A nagy épitkezési panama bünügyében egymásután hallgatták ki az ügyészségen Vay Kázmért, Halassy Gézát, Auguszt Józsefet, — Czillér Antalt és Littke Kázmért. Bogdánffy Géza müépitész és Gerlóczy Gedeon müépitész szerepére vonatkozóan történtek a kihallgatsok. Az ügyészségen arról beszéltek, hogy most már bizonyosra vehető, hogy Gerlóczy Gegeon kihallgatására is sor kerül a hét végén.

Az elterjedt hirek szerint Gerlóczyt nem tanuként, hanem gyanusitottként fogják kihallgatni. — Gerlóczy ellen ugyanis hütlen kezelésre való rábirás büntette cimén bünvádi eljárás folyik. Az a vád ellene, hogy másokkal összejátszva, sulyosan megkárositotta az államot, ő maga is elkövette a hütlen kezelés büntettét, másrészt mint az állam exponense, szemet hunyt a visszaélések fölött.

Ezek a visszaélések az fehérvári úti rendőri lakótelep felépitése körül történtek. Gerlóczy Gedeon teljes mértékben elutasit magától minden gyanusitást.

A gyanusitások egy része bizonyos betonmunkálatokra vonatkozik. Az épitkezés költségvetésébe ugyanis belekalkuláltak egy 3 és félméter mélységü betonlapot. A pályázók valamennyien kalkuláltak, ezzel a betonalappal és éppen ezért a pályázatok mind nagyon grágák voltak. Azonban Czillér Antal, aki szintén pályázott, Gerlóczy Gedeontól megtudta, hogy ez a betonalap nem kerül kivitelezésre és igy a pályázatban a betonalapot egészen minimális költséggel vette fel. Ő lett a legolcsóbb pályázó, aki az épület többi részét horribilis költséggel számította.

Gerlóczy egyébként gazdag ember. Cegléd alatt 800 holdas, a tiszaluci határban pedig 1000 holdas birtoka van. Budapesten háztulajdonos s Gerlóczy Zsigmond orvosprofesszor fia. Az utóbbi években Budapesten és a vidéken ügyszólván minden belügyi épitkezést ő tervezett és ellenőrzött. Ő ellenőrizte a Titán dagályuccai rendőri épitkezését is.

A mai napon Baróthy Pál dr. főügyészhelyettes, aki hetekig irányította a belügyi épitkezések ügyének nyomozását, szabadságra ment. — Sztrache Gusztáv, az ügyészség elnöke már hetek óta szabadságon van, most az ügyészség vezetését és az épitkezési visszaélések nyomozását Polónyi Aladár dr. főügyészhelyettes irányítja.

Budapest, julius 28. Vay Kázmérral kapcsolatban mi reggel az a hir terjed tel, hogy ügyében szenzációs fordulat állott be, mert Vay Kázmér beismerő vallomást tett. — Mint munkatársunk megállapitota, ez a hitr nem felel meg a valóságnak. Vay Kázmér nemcsak, hogy nem ismerte be, hogy megvesztegették, de olyan vallomást sem tett, amelyben beismerte, hogy Halassytól, a sógorától bizonyos összeget vett át ajándékba, vagy kölcsön. — Vay Kázmért, amikor legutóbb szombaton az ügyész elé vezették, csak egy kisebb részletkérdésre tett vallomást és ez alkalommal nem is merültek fel oly kérdések, amelyekkel kapcsolatban Vay Kázmér kitérhetett volna az ügy egész komplexumára és hogy — mint azt hiresztelték — részletes, beismerő vallomást tett volna.

Czillér Antal müépitészt a késő déli órákban szintén felvezették a királyi ügyészhez és ő is hosszabb ideig tartózkodott az ügyész irodahelyiségében.

Értesülésünk szerint azok a detektivek, akikvitéz Széchy István dr rendelkezésére állanak, most azon dolgoznak, hogy a nyomozás eddigi munkájáról egy nagy, összefoglaló jelentést készitsenek.

A királyi ügyészség az összefoglaló jelentésből akar magának tiszta képet alkotni a nyomozás eddigi eredményeiről é sesak a jelentés elkészülte után kerül majd sor azokra az ujabb kihallgatásokra, amelyek a még tisztázásra szóló épitkezésekkel kapcsolatban mutatkoznak szükségeseknek.

MEGKEZDTÉK A TUKA-PER SEMMISÉGI PANASZÁNAK TÁRGYALÁSÁT.

Brünn, julius 28. A Tuka perben beadott semmiségi panaszok tárgyalását ma megkezdték.

LEFOGLALT TÖRTÉNELMI EMLÉKEK.

Prága, julius 28. A földbirtokrendező kivatal kimutatása szerint összesen 217 kistélyt, 34 várkastélyt, 89 várromot, 17 tornyot, 10 várkastélyromot és 41 más történelmi emléket foglalt le a hivttal.

—oOo—

A ROMÁN BELÜGYMINISZTERI KIHALLGATÁSON FOGADTA A KIRÁLY.

Bukarest, julius 28. Vajda belügyminiszter ma délelőtt kihallgatáson jelentkezett a királynál és hosszu jelentésben számolt be az utóbbi napok eseményeiről.

EGY ANGOL MÉRNÖK BOXPÁRBAJT VIVOTT RENDŐRÖKKEL A MAKKHETESBEN.

A Rottenbiller uccában levő Makkhetes-vendéglőben, vasárnap hajnalban **Thomas Tichler** angol mérnök, aki egy budapesti vállalatnál van alkalmazásban, hangos botrányt rendezett. Hiába intették csendre, tovább folytatta a veszekédést, mire rendőrt hivtak, akit a mérnök boxállásban fogadott s formálisan leboxolt. Végül i három rendőr fogta le a verekedő angolt s autóban a főkapitányságra vitték, ahonnan azonban elbocsájtották s másnap a mérnök önként jelentkezett és kijelentette, hogy nem emlékszik az éjszaka történtekre. A rendőrség hatósági közeg elleni erőszak miatt megindította az eljárást.

Mozgószinházak müsora :

Uránia :

Telefon: 12-51

Ma zárva.
Uj, nagy müsor :
szombaton.

Kert Mozgó.

Piac ucca 9. a Vigmozgó mellett.
(rossz időben a Vigben):

Ma, háromnegyed 8 és háromnegyed 10-kor
(ha a Vig játszik, 7 és 9-kor):
1. **Hiradó.**
2. **Ketten egy szekrényben.**
(Vigjáték 8 felvonásban; a főszerepekben: Willy Fritsch és Ruth Weyher.)
3. **Szerelmeskedés.**
(Hiebelei.) Dráma 10 felvonásban; a főszereplő: Evelyn Holt.

Szerdától kezdve minden nap más UFA müsor!

Jó minőségü tégla és cserép

Kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2.
Telefon: 610.

Gépirási

és sokszorositási munkák **azonnal** elkészülnek. **Olcsó árak.**
Remington Irógép r. t.
Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02.

Vasárnap délben szolgálati revolverével agyonlőtte magát egy debreceni főhadnagy

Megdöbbentő öngyilkosság játszódott le vasárnap délben Debrecenben. A Szent Anna ucca 7. sz. alatt eddig még ki nem deritett okból agyonlőtte magát egy fiatal főhadnagy, aki dacára a gyors orvosi segitségnek, már nem volt megmenthető az életnek és sulyos sérüléseibe belehalt.

A Szent Anna u. 7. sz. alatt lakott Kiss Árpád főhadnagy, aki vasárnap délelőtt is a lakásán tartózkodott. A fiatal, szimpatikus főhadnagy vasárnap délelőtt rendesen végezte apró foglalatosságait és senki sem gondolta, milyen végzetes tervet forral magában. Déli egy óra tájban hirtelen éles fegyverdörrenés verte fel a csöndes ház csendjét.

A dörrenés Kiss Árpád szobájából hallatszott. A házbeliek azonnal berohantak a szobába, ahol a padlón elterülve találták a szerencsétlen fiatalembert, akinek a fejéből patakzott a vér, mellette pedig a szoba padlóján egy pisztoly hevert.

A házbeliek azonnal telefonáltak a mentőknek és értesitették az öngyilkosságról a rendőrséget is. A mentők azonnal kirobogtak a Szent Anna ucca 7. sz. alá és az öngyilkos fiatalembert első segélyben részesitették, majd kiszállitották a sebészeti klinikára. A klinikán azonnal megoperálták Kiss Árpádot, azonban a gyors mütéti beavatkozás sem segitett rajta, mert Kiss Árpád nehány perccel a mütét után belehalt sulyos sérülésébe és igy ki sem lehetett hallgatni, hogy miért követte el az öngyilkosságot.

A hatóságok meginditották a nyomozást annak megállapitása végett, hogy mi adta a fegyvert a szerencsétlen, jobb sorsra érdemes fiatalember kezébe. Kiss Árpád temetése iránt még nem történt intézkedés.

Hétfőn délután szabadlábra helyezték a hitelezési csalással vádolt Fayer Sándor kormányfőtanácsost

Egy nagyszerüen indult karrier szomoru hanyatlása.

Budapest, julius 28. A budapesti főkapitanyság a törvényszék megkeresésére vasárnap elfogató parancsot adott ki dr. Fayer Sándor kormányfőtanácsos ellen, hitelezési csalás miatt.

Az elfogató parancs alapján detektivek keresték Fayer Sándort, Donáthi ucca 2. szám alatt levő lakásán, azonban nem találták odahaza. Néhány órával később jelentkezett Fayer a rendőrségen, mert megtudta, hogy detektivek keresik. A rendőrségen azonnal kihallgatták az ellene tett feljelentés ügyében.

Dán Marcel és Braun Irma Kossuth Lajos uccai ékszerkereskedő cég ugyanis feljelentette Fayer Sándort, hitelezési csalás miatt, azért, mert 8000 pengő értékü ékszert vásárolt, el'enérték fejében csekket adott, amit azonban nem tudtak beváltani.

A rendőrség Fayert kihallgatása után őrizetbe vette, azonban kérésére megengedte, hogy a vasárnapról hétfőre virradó éjszakát házi őrizetben lakásán tölthesse.

Fayer hétfőn reggel 8 órakor jelentkezett a főkapitányságon, ahol az elé a rendőrtisztviselő elé vezették, akinek ügyét kiosztották. A rendőrfogalmazó Fayert az ügy érdemére vonatkozólag nem hallgatta ki, hanem csak annyit állapitott meg, hogy azonos-e a körözésben szereplő Fayer Sándorral.

Miután megálapitotta, hogy igen és erről néhány soros jegyzőkönyvet vett fel, kihirdette előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést és intézkedett, hogy a főkapitányság fogdájába kisérjék. A kormány főtanácsos teljesen letörten ment a hires 200-as kzámu cellába. Jelentkezett a kulcsárnál, közölte, hogy rosszul van, az izgalmak nagyon megviselték és kérte, hogy rendőrorvos elé vigyék. Kérését teljesitették.

A rendőrorvos megállapitotta, miszerint Fayer nagyfoku idegességben szenved. Fayer azután azt kérte, hogy saját költségén, taxin vigyék át az ügyészség fogházába. — Ezt a kérését illetékes helyre terjesztették és miután kifogás nem volt a teljesitis ellen, Fayert ma délelőtt taxiba ültették, detektivet adtak melléje, aki az iratokkal együtt átkisérte az ügyészség fogházába. Tiz óra után néhány perccel indult az autó a Markó uccai fogházba, ahol Fayert megérkezése után azonnal belajstromozták.

Fayer Sándor 23 éves korában sógorával: Fuchs Leóval megalapitotta a Juta- és Kender Részvénytársaságot. A vállalat nagyon fellendült, de különösen jól ment a háboru alatt, amikor nagy katonai szállitásokat végeztek. Később azonban Fayer összeveszett sógorával, pert inditott ellene és ettől kezdve mindjobban elszegényedett.

Közben megismerkedett Sparber Boriskával, aki nemrégen öngyilkos lett. Az asszony beleszeretett Fayer Sándorba. Látta Fayer szegénységét, segiteni szeretett volna rajta és olyan manipulációkba kezdett, amelyek miatt feljelentették hitelezési csalás miatt. Sparber Boriska emiatt követte el öngyilkosságát.

Budapest, julius 28. Ma délelőtt **Fayer Sándor** védője **Sebeők Dezső** dr. kérvényt nyujtott be, amelyben hivatkozott arra, hogy védence semmiféle bűncselekményt nem követett el, bizonyiték nincs ellene, egyébként is rendes lakása és foglalkozása van, szökésétől tehát nem kell tartania és mindezek alapján kérte Fayer Sándor szabadlábrahelyezését. A királyi ügyészség a szabadlábrahelyezést nem ellenezte.

Ilyen véleményezéssel került az ügy **Nagy Pál** dr. vizsgálóbiróhoz, aki 2 óra előtt néhány perccel hozta meg a végzését, mely szerint **Fayer Sándort szabadlábra helyezi. A részvénytársasági igazgató a kora délutáni órákban már el is hagyta a fogházat.**

Sötétben támadni, ez a polos elve,
De ha Flit véd minket, meghiúsul terve.

A poloskák menekülnek a napfény elől és éjjel bújnak ki piszkos rejtekhelyeikből, hogy csípéseikkel kínozzák az embert és megfosszák álmától. Pusztítsuk el őket még búvóhelyeiken is! Permetezzünk Flitet minden sarokba és repedésbe.
Flit megöli a legyeket, szúnyogokat, bolhákat, tetveket, molyokat, hangyákat, svábokat, poloskákat... és elpusztítja petéiket is. Veszélytelen. Nem hagy foltot. Flit nem téveszthető össze más rovarirtókkal! Sárga kanna — fekete sávval!

FLIT
Gyorsabban öl
Panacea Gyógyszervegyészeti R.-T., Budapest, VI., Figyelő ucca 16. 5

Debrecen környékén keresik a zsolcai halálos autógázolás tettesét

A szerda éjszakai halálos autógázolás ügyében az alsózsolcai csendőrség és a miskolci rendőrség szélekörü nyomozást folytat. A tettesek edig még nem kerültek meg, aminek az a magyarázata, hogy a halálos gázolás idejétől, szerda este fél 10 órától csütörtök reggel 5 óráig, amikor Nagy Pálné hulláját megtalálták, a nyomozás megindulásáig minden ellenőrzés nélkül szabad idejük volt a tetteseknek arra, hogy az éj sötétjében elmeneküljenek és lehetőleg minden áruló nyomot eltüntessenek az autóról.

A gázoló autó azonosságának a megállapitására a legfontosabb adatot az a vasuti munkás szolgáltatta, aki a zsolcai állomás közelében levő mellékuton fel akart kéredzkedni az autóra. Ezenkivül értékes adatot szolgáltatott az Ónod felől hazatérő Herez Jenő gépgyáros autója utasainak megfigyelése, akik kevéssel a halálos gázolás után egy Ónod felé száguldó teherautóval találkoztak. A teljes menetsebességgel rohanó autó annál is inkább feltünhetett, mert a sötét éjszakában az ilyen nagy sebesség a meglehetősen rossz karban levő országuton eléggé veszélyes.

Az összes nyomozati adatok alapján a rednőrség két autót gyanusit. A gyanusitás körében benne van az a D-jelzésü Chevrolet teher autó, amelyről már szombati számunkban megemlékeztünk, de a legujabb adatok szerint még erősebben gyanusitható egy másik teherautó, amelynek tulajdonosa Miskolc környékén lakik és amely autó jelenleg Debrecen környékén fut.

Ennek az autónak tulajdonosa a halálos gázolás estéjén, szerdán Miskolcon egy Szeles uccai korcsmában meglehetősen sok italt fogyasztott el. És ugyanezen az **láttak egy kékruhás embert, aki-**nek személyleirása megegyezik annak a soffőrnek a személyleirával, aki a zsolcai állomás mellett elutasitotta autójára felkéredzkedő és a vonatról lekésett vasuti munkás.

Mindezeknek az adaoknak az alapján a csendőrség és most már a debreceni rendőrség is minden intézkedést megtett, hogy ugy az egyik, mint a másik autó rövidesen kézrekerüljön és remélik, hogy a napokban már le is fogják tartóztatni a halálos gázolás lelkiismeretlen tetteseit.

MUSSOLINI, OLASZ MINISZTERELNÖK KÖSZÖNŐ LEVELET KÜLDÖTT MOLNÁR LÁSZLÓNAK DEBRECENBE.

G. De Astis budapesti olasz nagykövet érdekes és értékes levelet küldött a napokban Molnár Kálmán konstruktőrnek, akinek találmányáról, irodalmi és képzőművészeti munkásságáról csak nemrégiben számolt be a „Debreczen". Ebben a levélben Mussolini üdvözletét és köszönetét továbbitja G. De Astis Molnár Lászlónak, azzal a levéllel és dedikált költeményével kapcsolatban, amelyet az olasz kormány fejének a római miniszterelnöki palotába küldött. Maga a nagykövet is szivélyesen gratulált Molnár Lászlónak ahhoz a kitüntetéshez, amelyet őt Mussolini részéről érte. — Mindenesetre ez a levél is bizonyitja a két nemzet Magyarország és Olaszország közt maradéktalanul fenntálló kölcsönös szimpátiát.

Cukrászda-áthelyezés JOST cukrászdája, Piac-u. 61. alatt (Fischer-ház) megnyilt.

Dr Vasady Béla 1500 márkás pályadijat nyert Berlinben

A VILÁG ELSÖ FILOZÓFIAI TÁRSASÁGA TÜZTE KI A NEMZETKÖZI PÁLYÁZATOT, AMELYEN MINDEN NEMZET TUDÓSA RÉSZT VEHETETT. — NAGY KÜZDELMEK ÉS NEHÉZSÉGEK LEKÜZDÉSÉVEL SZERZETT DICSÖSÉGET A MAGYAR NÉVNEK VASADY BÉLA SÁROSPATAKI AKADÉMIAI IGAZGATÓI AKI DEBRECENBEN KEZDTE PÁLYAFUTÁSÁT.

Éppen a napokban foglalkoztunk a magyar tehetségek előretörésével, mely világviszonylatban minden dicséretet megérdemel. Most aztán az alábbiakban egyik magyar tudós nagyszerü sikeréről számolhatunk be, aki a magyar tudásnak, kitartásnak és tehetségnek olyan elismerésében részesült, ami igazán nem mindennapi. Dr Vasady Béla fiatal tudós 1500 márkás pályadijat nyert a »Hit lélektana« cimü munkájával, mely nem hittudományi, hanem egyetemes tudományos szempontból tárgyalja ez igen mély és elvont témát. Ezen a pályázaton a legképzettebb tudósok vettek részt, hiszen olyan nagyjelentőségü kérdésről volt szó, mi minden hivatásos, komoly felkészültségü tudóst érdekelt. Hatalmas, közel négyszázoldalas müvét az utolsó percig készítette Vasady Béla, hiszen olyan kevés ideje volt a pályamü elkészítésére, hogy szinte éjjel-nappal dolgoznia kellett. És most büszkén vallhatjuk magunkénak ezen a fiatal tudóson keresztül a dicsőséges sikert, mert a világviszonylatban is nagyjelentőségü pályázatnak az egyik győztese éppen debreceni származásu tudós, mint alább láthatják olvasóink. Minket debrecenieket pedig azért is közelről érdekel ez a jelentős ügy, hiszen Vasady Béla debreceni, családja is itt-él és innen indult el a magyar névre dicsőséget hozott tudós pályájára.

Sidler-Brunner Emil, a pályázat mecénása, luzerni bankigazgató volt s 1928 nyarán halt meg nyolcvannégy éves korában. Lelki s szellemi fejlődése kiragadta őt a pénznek és a gazdasági berendezkedésnek személytelen világából s önmagával sokáig küzdő s halála napjáig igazságkutató emberré tette. Különösen a politikai és a vallásos élet tanulmányozása meggyőzték őt arról, hogy a hit mily nagy szerepet játszik az emberiség életében.

Sidler Brunner bankigazgató beutazta Európa és Amerika államait s a politikai és vallásos élet területén tett megfigyelései arra késztették, hogy idős korában ujabb tudományos tanulmányokat folytasson. 69 éves korában beiratkozott a berni egyetemre hallgatónak s elmerült a pszichológiai és pszichoanalitikai munkák tanulmányozásában.

Sidler-Brunner kapcsolatban állott *Häberlin Pállal*, a kiváló bazeli pszichológussal s utóbbival való megállapodása után egy *tizezer* német birodalmi márkás pályadijat tüzött ki abból a célból, hogy a világ tudósai pszichológiai elemzését és leirását nyujtsák a hitélet különböző megnyilvánulási formáinak. Nemcsak a vallásos hitről kellett tehát irni és pedig kifejezetten empirikus lélektani szempontból s nem pedig theológiai szempontból, hanem arról a nagy szerepről, amelyet a *hit* játszik a politikában, gazdasági életben, a reklám világában, az orvostudományban, általában az emberi társadalom életében.

A pályadijat Sidler-Brunner felajánlotta a világviszonylatban is legelső filozófiai társaságnak, a németországi »Kant-Gesellschaft«-nak. A Kant társaság 1928 tavaszán meghirdette a pályázatot, amelynek határideje 1929 december 31-ike volt. A pályamunkáknak az egész pszichológiai tudomány területét fel kellett ölelniök. Irni kellett a hitről a kisérleti lélektan, a fejlődéslélektan, a differenciális lélektan, a pszichoanalizis, a charakterológia, a társadalmi és kulturpszichológia szempontjából. Legfőbb előfeltétel és kikötés volt az, hogy nem szabad theológiai tárgyalásba belevinni. A bíráló bizottság tagjai: Häberlin Pál bazeli, Utitz Emil hallei és Tillich Pál frankfurti egyetemi professzorok lettek. A tizezer márkát lehetőség szerint három részre akarták kiosztani, azonkivül szükség esetén bizonyos munkákat dicséretben részesíteni. A munkákat szigoru titoktartás mellett, jeligés levéllel kellett a hallei egyetemhez 1929 december 31-ig beküldeni.

Dr Vasady Béla figyelmét a pályázatra dr Weiss Leo Zürichben élő magyar származásu mérnök hivta fel, aki megigérte neki, hogy a magyarról németre fordítás munkáját vállalja. Vasady Béla még 1928 nyarán hozzáfogott a munka anyaggyüjtéséhez. Az 1928—29. években négy alkalommal kiutazott *Berlinbe* és *Leipzigba*, hogy az ottani könyvtárakban a megfelelő német, angol és francia irodalmat feldolgozza. Szerény tanári fizetését a kockázatos célra fordította s miután külföldi utjain anyagi támogatásban nem részesült s a munka előállítása és lefordíttatása is sok pénzbe került, kénytelen volt az ügy érdekében anyagi erején felül áldozni külföldi utjaira és a szükséges könyvek beszerzésére.

1929 szeptemberében dr Weiss Leo közbejött akadályok miatt kénytelen volt a fordításról lemondani. Ekkor Vasady Béla Csikesz Sándor debreceni egyetemi professzor segitségével, aki Vasady Béla edasapjával együtt nem engedte azt, hogy annyi költség és töredelem után a munka végül is ne készüljön el, dr Horvay Róbert reáliskolai igazgató személyében Debrecenben megfelelő fordítót talált. Vasady Bélának közben idejét fölöttébb igénybe vette az is, hogy 1928 őszén Pápáról átválasztották tanárnak Sárospatakra s ott egy teljesen uj tanszéket kellett neki betöltenie.

1929 november második felében tudott csak hozzáfogni a munka irásához, azonban fizikai idő hiányában csak egyharmad részét tudta lelkiismeretesen elkészíteni, a munka kétharmad részét csak vázlatos rövidséggel irta meg s december 26-ikán fejezte be. A mü végső fejezeteinek fordítására nem volt fizikai idő, ugy hogy karácsony másodnapjától már nyolcan is fordították a még hátralevő részt s még sem készülhetett el teljesen.

December 28-ikán utazott ki a még befejezetlen munkával Vasady professzor Berlinbe, ott két nap és két éjjel fordíttatott, gépeltetett és korrigált, ugyhogy december 31-ikén délután igen nagy fáradság és töredelem után mégis csak el tudta küldeni a munkát Halleba.

Miután azonban a fennforgott nehézségek és akadályok miatt csak töredékes munkát adhatott, lemondott minden sikerről és még csak arra sem számított, hogy munkáját dicséretre érdemesítik. Annál nagyobb volt a meglepetése, midőn most, julius 25-ikén dr *Liebert* berlini egyetemi professzortól, a Kant Társaság ügyvezető elnökétől levelet kapott, melyben örömmel tudatja Vasadyt, hogy jeligés munkája a bíráló bizottság által *egyezerötszáz német birodalmi márka* (magyar pénzben kettőezerhetven pengő) jutalomban részesült s Liebert professzor a társaság nevében is szerencsekivánatait juttatja kifejezésre Vasady professzor előtt.

Hogy a tízezer márka többi részét ki nyerte, ezidőszerint Vasady sem tudja még. Valószinüleg egy vagy két másik tudós között osztották fel. Vasady professzor nem is az anyagi sikernek örül, mint inkább a nagy erkölcsi sikernek. A németekkel szemben óriási hátrányban volt. Neki utaznia kellett több alkalommal Németországba, hogy azokat a könyveket megkaphassa, amelyeket a német pályázóknak helyben állandóan rendelkezésül állottak. Igy aztán megfelelő ideje sem volt arra, hogy a nagy nehezen egybegyüjtött tudományos anyagot megfelelően feldolgozhassa s munkáját megirhassa s németre fordíttathassa. Vasady professzor ama meggyőződésének adott ezek után kifejezést, hogy ha ezek a technikai és nyelvi akadályok és nehézségek nem lettek volna, ugy bizonnyal még szebb eredményt tudott volna pályamunkájával elérni. Pályázása sikerében viszont azt az egyetemleges tanulságot látja, hogy a magyar akaraterő, ha egyszer felveszi a versenyt a német akaraterővel s nem adja fel a küzdelmeket, ugy a kétszeres nehézségek és akadályok ellenére is győzedelmeskedni fog.

Dr Vasady Béla 1902 december hó 30-ikán született, most tehát még nincs 28 éves. Az 1920—22. években a debreceni egyetem hittudományi fakultásának hallgatója volt. 1922—25. években Amerikában volt tanulmányuton, ahol theológiai bakkalaureatusi és magisteri okleveleket nyert, a daytoni és princetoni theológiai akadémiákon, illetve egyetemeken. 1925-ben jött haza, rövid ideig s. lelkész dr Révész Imre mellett, 1925 őszén helyettes tanárnak hivják Pápára a theológiai akadémia filozófiai tanszékére. 1927-ben a debreceni egyetemen a szentséges hittudományok doktorává avatják *Summa Cum laude* érdemfokkal. Doktori értekezése: „A vallás pszichológia fejlődésének története“ cimmel jelent meg nyomtatásban s Németországban is elismerésben részesült, ugy hogy német fordítása folyaamtban van. 1328-ban sárospataki theológiai tanárrá választották meg a dogmatikai tanszékre s 1930 julius 1. óta ugyanott mint theol. akad. igazgató müködik. 1929-ben jelent meg „Singensohn Károly élete és munkássága“ c. munkája, amelyben a nagy lipcsei theológus és valláspszichológus életét és munkásságát tárgyalja. Nemrég jelent meg egy kisebb füzete: „A hit és hitetlenség pszichológiája és dogmatikája“ cimmel. Most nyertes pályamunkáját, melynek címe: „A hit lélektana“ fogja magyar és német nyelven kiadni, ha erre megfelelő anyagi fedezethez jut s éppen most dolgozik „A hit misztériuma“ cimü munkáján, amelyben ugyancsak a hittel kapcsolatos problémákat tárgyalja, de most már nem lélektani, hanem theológiai szempontból. Ez utóbbi munkáját egyetemi magántanári habilitációs munkának szánta.

Rendkivül nagy érdeklődéssel viseltetik mindenki, különösen Debrecen város Nyári Egyetemet látogató közönsége a Nyári Egyetem által rendezendő kirándulások iránt

A következő kirándulásokat tervezi az Igazgatóság:

Augusztus 2—3: Két napos kirándulás Nyiregyházára és a tokaji hegység körül. Meghálás Sárospatakon. (Tirpák tanyagazdaság és Magyarország leghiresebb borvidékének megismertetése.) Amennyiben a kirándulásra nem akadna elég jelentkező, ugy 3-án, vasárnap kirándulás a Hortobágyra. Ha a nyiregyházai kirándulásra elég jelentkező lesz, akkor a következő hét folyamán, később meghatározandó időben fogja az Igazgatóság a kirándulást megtartani.

Augusztus 9—10: Két napos kirándulás a Bükk hegységbe. Meghálás Lillafüreden. A diósgyőri vasgyár, Magyarország legszebb fürdőtelepének, Miskolc és Eger városok megtekintése.

Augusztus 16—17: Két napos kirándulás a Mátrába. Magyarország legmagasabb hegységének és Parád fürdő megtekintése.

Augusztus 19-től 24-ig bezárólag: Budapest megtekintése. — Indulás augusztus 19-én délután. Szent István napi ünnepségek. A nevezetességek megtekintése.

Utána kirándulás a Balatonra. — Tartózkodás tetszés szerint.

Nagyon fontos volna, hogy mindenki, aki részt akar venni, ebbeli szándékát minél hamarabb tudassa a Déri muzeum portásánál felfektetett ivek aláirásával, az Igazgatósággal.

A kirándulások csak akkor tartatnak meg, ha lengalább 20 résztvevő jelentkezik. Ennél kevesebbel a kirándulás mérsékelt áru rendezése lehetetlen lenne.

A hazai hirlapok és szaksajtó teljes gyüjteménye: a
HAASENSTEIN és VOGLER hirdető iroda r. t.
Budapest, V. Dorottya u. 11.
1930/31. évi ujságkatalogusa most jelent meg.
A három nyelven összeállitott **ujságkatalogus** t. üzletfeleinek és minden érdeklődőnek dijmentesen áll rendelkezésre.

Retikült, bőröndöt, aktatáskát a készitőnél vegyen! **Feuermann bőröndös** Piac-u. 26. szám (Gambrinus átiáró)

Bolettával fizetett a sétánypadi ülésért egy gazda

Humoros jelenet a Piac uccai fasorban. — A letétbe helyezett boletta.

Humoros eset történt vasárnap Debrecenben, a Ferenc József uti fasorban. A fasorban elhelyezett padokon való ülésért személyenként 10 fillért kell fizetni annak, aki rá ül. Vasárnap egy termetes gazda foglalt helyet a padon, feleségével és lányával együtt és nézték a korzót, a sétáló embereket.

A jegyszedőnő hozzájuk is odament s jegyváltásra kérte fel őket. A gazda szó nélkül teljesitette a kérést és három darab jegyet kért.

— Harminc fillér, — mondta a jegyszedőnő.

— Itt van ni az ára, — mondotta a gazda és átnyujtott neki egy papirdarabot, egy **boletát**....

A jegyszedőnő nem értette a dolgot és pénzt kért. A gazda azonban nem volt hajlandó pénzt adni.

— **Én bolettával fizetek s az éppen 30 fillérről szól; 10 kiló buza eladása után kaptam, — mondotta a gazda és szilárdan megmaradt álláspontja mellett.**

A jegyszedőnő mit tehetett egyebet, elfogadta a bolettát fizetési eszköz gyanánt és átadta azt a Városi Hirdető Irodának, amely a városi padokat is kezeli. Ott most törik a fejüket, hogy mit is csináljanak a bolettával és mi lesz, ha a gazdák ezentul bolettával fizetnek majd a padon való ülésért.

Legutóbb az egyik gazda a cigánynak a muzsikáért bolettával fizetett; most már a padon való ülésért fizetnek bolettával.

Végül is a Városi Hirdető Iroda ugy határozott, hogy át fog irni a város vezetőségéhez, mint felettes fórumhoz, hogy az törje a fejét és találja ki, mi is legyen a 30 fillér értékü bolettával. Volt egy olyan javaslat is, hogy a pénzügyminisztertől kérdezzék meg s hozzá küldjék fel ajánlott levélben a beszolgáltatott bolettát. De ezt elvetették, mert erre ráfizettek volna. A bélyegköltség több lett volna, mint a letétbe helyezett boletta, a 30 filléres. Igy hát a város vezetőségétől kérdezik meg, mit tevők legyenek. **Ez nem kerül pénzbe.....** A bolettát addig letétbe helyezték s őrzik..... őrzik....

Vasárnap nyilt meg a debreceni Nyári Egyetem a Déri Muzeum dísztermében

Különösen Olaszországból és Bulgáriából jelentették be sokan részvételüket.

Nemcsak Magyarországon, de a külföldi államokban is rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg a debreceni Nyári Egyetem iránt. Hatalmas propaganda indult meg már hónapokkal ezelőtt az egész külföldön a Nyári Egyetem érdekében s ebben a munkában értékes segitő társai voltak a magyar vezetőknek azok a külföldiek, akiknek már korábban alkalmuk volt megismerni a Nyári Egyetem hatalmas jelentőségű tudományos és kultúrális tevékenységét. Ennek a munkának azután az lett a legfrisebb eredményt, hogy a Nyári Egyetem idei szakára az eddiginél is sokkal nagyobb számú külföldi iratkozott be, nem szólva a magyar érdeklődök óriási tömegéről.

Különösen Olaszországból és Bulgáriából jelentették be sokan a részvételüket s ezek a külföldiek már túlnyomó részben meg is érkeztek Debrecenbe-, miáltal nemcsak a magyar kultúra és tudomány megismerését fogjuk elérni, hanem idegenforgalmi szempontokból is felbecsülhetetlen eredményt kapunk.

A debreceni Nyári Egyetem 1930. évi szaka vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyilt meg a debreceni Déri-múzeum zsúfolásig megtelt dísztermében. A hatalmas teremben szorongásig volt a díszes és előkelő közönség, amelynek soraiban a város társadalmi életének s a tudományos világnak igen sok előkelő és számottevő tagját. Ott volt a vidéki előkelőségek között **dr. Molnár** Kálmán, a pécsi egyetem jogi fakultásának dékánja, továbbá **dr. Nagy József polg. isk. tanár** s még igen sokan az ország különböző városaiból. Debrecen városát **dr. Joó** István tb. tanácsnok képviselte.

Az ünnepélyes megnyitó beszédet **dr. Milleker** Rezső egyetemi tanár mondotta nagy figyelemtől kísérve. Beszédében meleg szavakkal köszönte meg az idegen egyetemek képviselőinek jelenlétét. — majd rámutatott arra, hogy Debrecen városa az utolsó egy-két évtized során óriási áldozatokat hozott a magyar kultúra és tudomány fejlődése érdekében s most is lehetővé tette a Nyári Egyetemnek, hogy folytathassa nagyértékü munkálkodásátaz ismeretek terjesztése terén. Mindezekért pedig a legnagyobb köszönet és hála illeti meg Debrecen város törvényhatóságát.

A nagy ovációval fogadott megnyitóbeszéd után **dr. Joó** István tb. városi tanácsnok Debrecen város szívélyes üdvözletét tolmácsolta a megjelent külföldi és vidéki vendégeknek s kérte a külföldieket, hogy vigyék el hazájukba annak a nagy és önzetlen készségnek a hirét, amellyel a magyar nemzet mindenkor készen állott a kultúra és tudományok terjesztése szempontjából.

Milleker Rezső professzor ezután részletesen ismertette a Nyári Egyetem célját és programmját, amely gazdagon foglalkozik a tudomány minden ágával olymódon, hogy azt a lehető legkönnyebben megérthető előadások által minél szélesebb körben terjeszti.

A Nyári Egyetemi előadások — tegnap reggel 9 órakor kezdődtek. Az előadássorozatot dr. Ecsedi István egyetemi magántanár, a Déri múzeum igazgatója nyitotta meg.

A magyar művelődés fejlődését vezette be. Ez alkalommal a magyar föld benépesitési problémáival foglalkozott. Szólott a diluviális kor óriási állatairól, melyeknek társaságában jelenik meg az első ember a magyar földön.

A duliviális ember kultúrális életét ismertette. Az akkori ember kezdetleges eszközei kőből vannak. Kevés eszköze van, ezt is kezdetlegesen töri, faragja a kőből. Lakása az Alföldet környező barlangokban volt.

Hosszú idő telt el, míg az ember kőeszközeit rendesen kimunkálni tudta. Ez időből valók a csiszolt kőbalták, vésők, nyilhegyek. Ebben az időben az ember fogalkozása is nagy fejlődésen megy keresztül. A vadászat, halászat mellett a földmivelést is megismeri. Földjét kő és szavasaganes kapákkal porhanyítja. Lelkivilága gazdagodik. Megismeri az Isten fogalmát, a túlvilági élet fogalmát és ami fő, megismerkedik a tűzzel.

Sok-sok idő mulva a fémolvasztás módját tanulja meg és hatalmas lendülettel viszi előre az emberi műveltséget.

E korszakból a Déri múzeum anyagából réz, bronztárgyakat mutat be. Debrecen vidékén gazdag bronzkorszak volt. Gyönyörű bronz bográcsok, fegyverek vannak kiállítva a múzeumban. — Az edénykészités művészetét különösen az urnákon lehet szemlélni.

Az emberiség kultúrális fejlődését a magyar földön ma folytatja Ecsedi István a Déri múzeum gyüjteményében.

Ecsedi előadása után dr. Medveczky Károly tartott előadást a modern magyar irodalomtörténetről.

Nagytakaritáshoz kölcsönzök:
fél napra P. 2.50, 1 napra 4 pengőért
porszivó és parkettgépeket.
Soltész L. Hatvan-u. 1. II. kapu 25. szám. Telefon 12-59.

A tüzbe zuhant egy munkás és szénne égett

Orosháza környékén több tanyán veszedelmes tűz pusztított.

Békéscsaba, julius 27. Vasárnap délután nagy rémületet keltett az egyik Orosháza melletti tanyán az a hir, hogy Fejes János gazdálkodó egyik buzaasztagja kigyulladt. A környékbeli községek tüzőrségei minden erejük megfeszitésével hozzáláttak a veszedelem lokalizálásához. Attól kellett tartani, hogy a felkerekedett szélben a tűz tova terjed és nemcsak Fejes gazdálkodó raktára és lakóháza, hanem a többi tanyai ház is a tüz martalékává válik.

A tüzoltók elsősorban a tanyai házat mentették meg, két asztagot azonbanmár nem sikerül megóvni a veszedelemtől és rövidesen kétezer buzakereszt, valamint a mellette álló cséplőgép teljesen elégett.

A kár meghaladja a huszezer pengőt, amelynek egyrésze biztositás révén megtérül.

Ugyanebben az időben Olasz Imre vásárhelykutasi tanyáján is tüz támadt, majd később hasonló szerencsétlenséget jelentettek Zahorán Pál telekgerendási birtokáról is. A vásárhelykutasi tüzvésznél Vass Imre cséplőmunkás tüzoltás közben felmászott a gépbe, de a lángok belekaptak a ruhájába, a nagy hőségtől elszédült és a tüz fészkébe zuhant. *Később holttestét teljesen összeégve megtalálták.*

Zahorán Pál gazdálkodó birtokán, mint később megállapitották, a müködő traktorból kicsapó szikra gyujtotta meg a buzaasztagot és itt is több mint száz métermázsa buza a cséplőgéppel együtt megsemmisült. A hatóság a tömeges tüzvész ügyében széleskörü nyomozást inditott.

Első országos kerékpáros csillagtura

A Magyar Kerékpáros Szövetség augusztus 16—17-én első izben rendezi meg a külföldön oly népszerü és már régen bevezetett országos kerékpáros csillagturáját.

A turaversenyzők az ország határvárosaitól kezdve minden városból és községből, összesen 183 helyről indulnak el előre meghatározott időben és távolságok arányában megállapitott átlagsebesség mellett augusztus 17-én, vasárnap délelőtt 9—12 óra között kötelesek a fővárosba megérkezni.

Minél nagyobb a távolság, annál kisebb átlagsebességet irt elő a versenyzőknek a rendező bizottság. Azok a versenyzők, akik a minimális átlagot nem érik el, a versenyből kiesnek. Ez azonban igen kevés eset lesz, mert az átlagsebességek nagyon kedvezően lettek megállapitva.

A verseny pontozásánál elsősorban a megtett ut távolsága, másrészt az átlagsebességenfelül elért többlet lesz figyelembe véve. Ez a komplikáltnak látszó, de valójában igazságos pontozás adja meg a verseny eredményét. Ilymódon előfordulhat az, hogy nem a legmesszebbről jövő nyeri a versenyt, mert a közelebbről jövő nagyobb átlagsebességet ért el.

Az esélyek tehát teljesen nyiltak lesznek a résztvevők számára.

Szent István hetében tehát népesek lesznek az ország összes ország utjai a Budapest felé özönlő kerékpárosoktól, akik mindegyike arra fog törekedni, hogy elnyerje az elsőséget, de legalább is az első 50 között legyen, mert a rendezőség ennyi arany-ezüstérmet és értékes tiszteletdijakat az érmeken kivül tüzött ki, sőt amennyiben nagyobb számu nevezés lenne, ugy a dijazásban részesülők számát emelni fogja. Azok is, akik dijat nem nyernének, emlékéremben részesülnek

Végül rá kell mutatni arra is, hogy a hatóságok is élénken érdeklődnek — a kerékpárosokról nem is beszélve — az első csillagtura iránt, mert a fővédnökséget dr Bud János kereskedelemügyi miniszter, a védnökségeket pedig az ország érdekelt városainak polgármesterei elvállalták.

Kézimunka szaküzlet és Csipkeáruház
Kossuth-u. 2. Városház-épület.
GOBELIN, KELIM, PERZSA.
előnyös bevásárlási forrás
Nagy választék hozzávalókban.

ZSEDÉNYI ALADÁR NÓTÁI AZ ANGOL KIRÁNYNŐBEN.

Mint értesülünk, Zsedényi Aladár nótaestélye iránt városszerte nagy az érdeklődés. Nyilvános helyeken éppen úgy, mint a családoknál egymást kapacitálják az itthon maradottak, hogy meghallgassák Zsedényi Aladárt. Alkalmunk volt a nóták költőjével személyesen is azirányt érdeklődni, — hogy miképen is fog lefolyni az érdekes debreceni bemutatkozása.

A dalköltő arra kért bennünket, hogy tájékoztassuk a közönséget nem a művészetéről, hanem a tőle feltételezett művészet fogyatékosságairól. Zsedényi temperamentumosan ugyan, de magyaros szerénységgel bevallotta, hogy tévedés a publikum akkor, amikor azt hiszi, hogy egy érces hangú baritonistát, vagy pedig egy mesteri technikával rendelkező hegedűművészt fog hallani. Őszintén szólva, — mondja — tulajdonképpen sem énekelni, sem hegedülni nem tudok, de a néhai Molnár Viktor kultuszállamtitkár szerint annyira elszórakoztatom a hallgatóságomat, hogyha ő ezt utánozni tudná, lemondana az államtitkárságról. Latinovits Pál, a Bácska egykori főispánja pedig úgy búcsúzott el a barátaitól egy ilyen nótaestén, hogy azt mondta:

— Szervusztok urak, én megyek mert ez a fene Zsadányi még kihegedüli tőlem a legszebb csikómat.

Ugy is van. Én nem annyira művészetet, mint kedélyt, humort és hangulatot hoztam Debrecenbe a tarisznyámban s éppen ezért kerülök minden olyan külsőséget, amely fellépésemnek úgynevezett hangverseny jelleget adna. Az a célom, hogy ebben a nyári kánikulában a hallgatóim egy néhány órán keresztül kellemesen érezzék magukat.

Itt jegyezzük meg, hogy lapunk csütörtöki számában tévesen közöltük a nótás est kezdetét. Ez a tévedés onnan ered, mert a Csokonai-Kör és a Diákszövetség az ő szokásos estélyeit, valóban délután 6 órakor szokta megkezdeni. Zsedényi Alagár nótaestélye azonban este fél kilenc órakor fog kezdődni egyrészt a meleg miatt, másrészt, mert az érdekes szerző maga is úgy gondolja, hogy vacsorázás és poharazás közben inkább éleri eredeti célját a hangulat emelésére.

Sokan a belépőjegyek iránt érdeklődnek. Meg kell jegyeznünk, hogy a nótás estén belépődíjak nem lesznek, azonban mindenki a saját tetszése szerint olyan összeget áldozhat a szegény diákok felsegélyezésére — és mint már említettük — a Diószegi Fazekas-féle emlékszobor kijavíttatására, — amilyent akar.

A HOMOKKERTI OLVASÓKÖR KULTURDÉLUTÁNJA.

A Homokkerti Olvasókör, mely hétről-hétre szebb és agilisabb munkával vonja magára a figyelmet, aug. hó harmadikán, vasárnap délután négyórai kezdettel családi összejövetellel kapcsolatban, nagyszabású kultúrdélutánt rendez.

A kultúrdélután műsorán pompás magánszámok mellett Nemo „Hadimilliéknél leánynézőbe" c. vigjátéka, Ceglédi „Órangyala" c. bohózata és egy nagszerü irerdenta dráma — „Rendületlenül" című kerül előadásra. Szórakoztató zene és éjfélig családias tánc. A kultúrdélután sikerén Földessi Lajos vigalmibizottsági elnök, a kitünő előadó és Szilágyi József, az agilis rendező fáradoznak. Minden körtagot és érdeklődőt elvár a rendezőség. Belépődíj nincs. Műsor ára 1 ötven fillér.

LIENER fényképész felvételeket személyesen eszközli. Csapó u. 1 Telef. 17-22.

Német zoogeografus Debrecenben

Aki a vadméhek és darazsak életét tanulmányozza. Ma a Hortobágyot látogatja.

Igen érdekes vendége van három nap óta Debrecennek: **Ohlendorf** Henrik, németországi tanár, aki zoogeografiai tanulmányuton van Magyarországon. A vadméhek és darazsak életét tanulmányozza és gyüjti a magyarországi példányokat.

Ohlendorf Henrik a hallei muzeum részére végzi a gyüjtést és a magyar nemzeti muzeum kalauzolására **Ujhelyi** Józsefet, a Nemzeti Muzeum rovartani osztályának világot járt gyüjtőjét és kiválóságáról, a muzeumi körökben Európaszerte is jólismert preparátorát küldte ki, hogy a fiatal német tudóst támogassa.

Ohlendorf tanár, aki az Arany Bikában szállt meg, legelőször a debreceni erdőkben végezte el feladatát, még pedig sikerrel, mert igen sok vadméh és darázs táj-fajtát gyüjtött. A német professzor rendkivül rokonszenves ember; vé-gigharcolta a világháborut a francia fronton és ötször sebesült, de még sulyos fejsebéből is kigyógyult. Csak pár szót tud még magyarul, de szorgalmasan tanul. — Szinte tüntet pár szóval is a magyarság szeretete mellett.

Ohlendorf professzor ma ebéden és vacsorán **Rostkowicz** Arthur hirlapirótársunk vendége volt, akinek felesége a magyar lepkészek körében elismert, kiváló amateur és lepkepreparátor. A német professzor megtekintette az egyetemet, a Déry muzeumot és Debrecen nevezetességeit, kedden pedig kirándul a Hortobágyra, azután a Bükk hegységben folytatja tanulmányutját, onnan a Tátrába megy.

Ohlendorf professzor megtekintette az Angol királynő magyar termét is és elragadtatással nyilatkozott a magyar iparmüvészet kiválóságáról. A nevét beirta ő is a „Bunda" vendégkönyvébe.

Békét kell teremteni az egyetemi épitkezéseknél a munkások között

Nem szabad engedni, hogy kiturják a családos munkásokat. — A „mesterséges munkanélküliség" kérdése igazi megvilágításban.

Kaptuk az alábbi levelet, melyet közérdekü voltára való tekintettel, — készséggel közreadunk.

Időszerünek tartjuk, hogy válaszoljunk az egyik debreceni lapban közölt nyilatkozatra, amely cáfolni, valamint tagadni akarja a „Debreczen" július hó 19-iki számában közölt, — „Mesterséges munkanélküliség" c. cikkét, amely alapjában véve az utolsó betüig igaz.

Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy „odaát" fáj valami.

Cikkünk nem angolkóros koponyában született, mert ha bizonyitásra kerül a sor, mindent be tudunk bizonyitani, hiszen csak erre várunk. Mivel csak dióhéjban közöltük ezt a cikket, — „odaát" nem értettek meg, tehát hajlandók vagyunk részletesen leközölni a kérdéses esetet.

Pünkösd szombatján az egyetemi épitkezésnél a felelős építész felvett egy csoport munkást. Kedden reggel azonban félnyolc órakor nem engedték munkába állani őket, sőt mi több visszaadattá ka munkakönyveiket.

Most pedig kérdjük az összes munkaadó érdekeltséget, valamint a nagyközvéleményt, helyes-é ez?

Nyolc—kilenc hónapi munkanélküliség után kap a munkás egy kis alkalmat, de az érdekcsoport kiüti a szájából a kenyeret.

Mivel ez a kis epizód hivatali közeg jelenlétében történt, tehát bizonyitani tudjuk. Igy ez nem zavaros tény!

Gyerünk tovább! Ami az épitészgyakornok kibojkottálását illeti, annak a július hó 19-én leadott cikkhez nincs semmi köze.

Ami pedig a 10 pengő 08 fillért illeti, az elmaradt heti járulék, amit minden héten be kell fizetni, egy pengő a csomagolópapir, (Népszava). Ez összesen 11.08 fillér, amit rákényszerítenek a tagsági járulékkal elmaradott tagra, ha bírja. Tehát ez sem vaskos tévedés s nem zavaros tény. Megmagyarázzuk továbbá azt is, hogy miért kényszerítik erre a munkást, mert tudatában vannak — hogy ez kibirhatatlan és képtelenség kifizetni. Igy vagy kibojkottálják, — vagy egy két hét után elbocsájtják, vagy oda sem mér menni dolgozni, s igy biztosítják a munkát. A fentemlített 11.08 fillér kötelezettséget is be tudjuk bizonyitani százötven emberrel. Ami a bolettát illeti, ezzel ne tereljük el a figyelmet a tárgyról. — Csináljunk inkább egy kis költségvetést. 52 hét x1.44 P = 74.88 pengő, ehez jön a dolgozó héten 1—1 pengő újság.

Most ismételten kérdjük annak a bizonyos érdekcsoportnak a vezetőségét, hogy az a kiszorított tag, aki alig dolgozik 10—12 hetet, hogy tud párhúzamot tartani azzal a tűzhöz közel ülővel, aki 35—40—45 hetet dolgozik. Ezek szabják ki a 10.08 f-t, ami a fentemlített 74.88 fillérrel és az újsággal együtt majdnem 90 pengő évenként.

Ez az összeg közel háromszorosan felülmúlja a boletta által előidézett differenciát.

Tehát ezt ne keverjük ide.

Ami az elbocsátások sérelmezését illeti, az nagy bonyodalomra vezet, mert tömeg cserélésről a csoport hallani sem akar, kevesebb számú cserélésnek pedig, mindig az a nem „tisztességes szervezett munkás" issza meg a levét.

Megtörtént az, hogy például a szervezett munkások a tanári laktól munkából munkába mentek, mi pedig a piacon kitartottunk.

Szó sincs róla, hogy az elbocsájtás ellen harcoltunk, mikor a 104 filléres fizetés vajúdott. Ekkor azok a nem „becsületes szervezett munkások" szolidarisak voltak annak a bizonyos 20 embernek az érdekében, most pedig szanálva lettek.

Az érdekcsoport tudhatta volna, — hogy 84 fillérért nem lehet a diszvakolást végezni s miért nem vívta ki az eredményt nélkülünk.

Most pedig kérdjük, hogy miértünk ki lesz szolidaris. Azt is megtudjuk mondani. Egy péntek esti tagértekezleten el hangzott az a bizonyos kifejezés, „Ne bántsák őket, hiszen ugyis készül ott szombat este valami" (elbocsátás). Most pedig az épitési vezetőségre tolják azt a bizonyos elbocsájtást, holott ezúttal alulról történt minden, s mindezt bizonyitani is tudjuk.

Tehát a „Debreczen" július hó 19 számában közöltek nem zavaros közlemények, hanem szinigazgságok, — melyekkel nem akarjuk senkinek az önérzetét megsérteni, sem kiirtani, csak a rendszer hibáit, a szakszervezet eljárását kifogásoljuk.

Végül pedig, ami az érdekelt lap kedveltjeit illeti, zárjelbe tehette volna, hogy mit ért „dezertált" alatt, mert mi sem szökevények, sem bújkálók (dezertáltak) nem vagyunk, hanem igenis agyafurt raffinériával kieszelt áldozatok, akiknek a pénze kell és nem a személye.

(Aláirások).

NÉGY EGYETEMI HALLGATÓ VILÁGKÖRÜLI UTJA.

Négy fiatalember, mindannyi egyetemi hallgató, kettő német és kettő magyar érkezett a napokban Debrecenbe. Nagy cél vezeti ezeket a fiatal fiukat, akik fiatalságukra támaszkodva nyakukba veszik a vi'ágot, hogy tapasztalatokat gyüjtve 10 esztendőn keresztül járják a nagy világot.

A cél kulturális és etnografikus, hogy aztán a tizévi tapasztalatukat irodalmi feldolgozásban adják egykoron az olvasó közönség kezébe. 1928 aug. 15-én indultak el és 1938-ig be akarják járni az öt világrészt. Most vannak európai körúton. Az ambiciózus fiatalemberek komoly világkörü'i utja kiemelkedik a nap-nap után felötlő világjárók tervei közül, hiszen tudásuk, intelligenciájuk garancia arra, hogy nem hiába fáradoznak, mert a mai küzdelmek egykor meghozzák a jövendő értékes eredményét. M. Weichmann, B. Kolbov, Maress E. és Kristó F. további szerencsét és kitartást a szép és nagy utra!

Tüzifát, szenet legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy vagontételben, mint felaprózva, házhoz szállitva
Békési és Lőw
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

VARRÓGÉP JAVITÁS SZAKSZERÜEN ÉS GYORSAN
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 70. sz.

SZINHÁZ

Alapi Nándor bucsuja a debrceni közönségtől

Alapiék kitünő szintársulata vasárnap este bucsuzott Debrecentől. A nagysikerü Kisfaludy-centennárium-est közönsége meleg ünneplésben részesitette a kitünő szinigazgatót és társulatát.

Alapi szinigazgató a debreceni közönségtől a következő sorokban bucsuzik el:

„Debrecen város közönségéhez szólanak bucsuszavaim. Szeretettel, őszinte meghatódottsággal köszönöm meg azt a kitüntető, meleg pártfogást, amellyel az Országos Kamaraszinház háromhetes idei vendégszereplését nekem lehetővé tették. Különös örömmel állapitom meg, hogy az irodalmilag absolut értékes darabok örvendettek a nagyobb látogatottságnak, ami élénk cáfolata a kulturigények állitólagos csökkenésének.

Debrecen város nemes közönsége előtt a legteljesebb elismeréssel hajtom meg a magyar szinmüvészet nevében a hála, köszönet és elismerés zászlaját és kérem, hogy tartsanak meg jó emlékezetükben. A jövő esztendei viszontlátásra!

Alapi Nándor
az Országos Kamaraszinház
Igazgatója.

—oOo—

AZ ORSZÁGOS KAMARASZINHÁZ BUCSUESTJE.

Kisfaludy Károly: Csalódások.

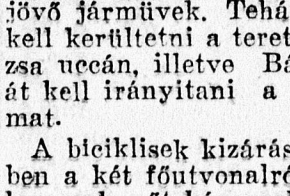
Az Országos Kamaraszinház vasárnap este Kisfaludy Károly „Csalódások“ cimü vigjátékával vigjátékával bucsuzott a debrecceni közönségtől. Az előadás jubileumi jellegü is volt — Kisfaludy halálának százéves fordulója alkalmából. A Kamaraszinház választása ugy a centennáriumot, mint a bucsuzást tekintve, — elismerést érdemel. A „Csalódások“ ugyanis az iró legtermékenyebb éveiben született és magán hordja Kisfaludy szellemének, irásmodorának, eredeti felfogásának sok értékes bélyegét. Komikus figuráiban kora társadalmának ferdeségeit állitja pellengérre, de az egészséges és jóakaratu humor, a pompásan kiélezett helyzetek ma is ujjá és frissé teszik előttünk müvét.

A választás a bucsuelőadás szempontjából is kifogástalan volt. E vigjáték ugyanis tág teret nyujtott a Kamaraszinház kitünő erőinek müvészetük teljes kifejtésére.

Az előadás a leegyszerüsitett rendezés mellett is igen jó, sőt elsőrendü volt. A „plánumszövögető“ Lombai szerepében *Miskey* József aratott nagy sikert életteljes játékával. *Mihályfi* Mária finom derüvel, természetes szinekkel alakitotta az öreg kisasszonyt. *Hubay* Klári ügyesen, frissen mozgott, *Vámos* Sári rendkivül kedvesen játszott, mig *Gyarmathy* Anikó értékes és egyéni játékával tünt ki. A szókimondó parlagi nemes szerepében a kiváló tehetségü *Bánhidy* László pompás, müvészi alakitást nyujtott és sok tapsot kapott. *Pethő* Zoltán természetes játéka, férfias megjelenése és kellemes organuma ezuttal is általános tetszést keltett. *Jákó* Pál karrikirozó tehetsége nagyszerüen érvényesült a báró szerepében. *Sugár* Károly kertésze igen sikerült figura volt. *Ihász* László dicséretes ambicióval játszott.

A vasárnap esti előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta s ha a debreceni publikumban több tisztelet lenne a tradició iránt, akkor telt ház nézte volna végig Kisfaludy remekének reprizét... Node mindegy! Ha a bevételben esetleg csalódot is az Országos Kamaraszinház, a közönség nem bánta meg, hogy a „Csalódásokat“ megnézte.

Csepel, Atlasz, Opel

készpénzért --- részle re
legolcsóbban
So tesz L. Hatvan ucca 1. II. udvar 25 sz
Telefon 12 59.

Hozzászólás Debrecen uj közlekedési rendjéhez

A „Debreczen“ 1930 jul. 25-iki számában igen érdekes cikk keltette fel az ember figyelmét, mely a közlekedési rend szabályozásáról szólt és Debrecent nagyvárosias nivóra is emeli majd, ha forgalma még nagyobbá válik.

Van azonban igen sok javitani való is rajta, éppen ezért bátor voltam egy rövid cikk keretében nyilvánossá is tenni, hogy az illetékes körök azon, esetleg ha jónak látják, még javitani is tudnának.

A nagytemplomi körforgalom igen helyes, de ezzel a megoldással az állomás felől jövő járművek nem mehetnek be közvetlenül a Csapó uccára, mert ha közvetlenül fordulnak jobbra, ugy szembekerülnek egymással az ellentétesen jövő járművek. Tehát vagy meg kell kerültetni a teret, vagy a Rózsa uccán, illetve Bádogos uccán át kell irányitani a járműforgalmat.

A biciklisek kizárását Debrecenben a két főutvonalról még feleslegesnek, sőt károsnak tartom, hiszen ezzel a körforgalommal csak az előzés lesz az egyedüli akadály, mert szembe nem kell vigyázni! Károsnak tartom, mert minden nagyobb üzlet kifutó fiuja biciklin közlekedik s igy az teljesen el lesz zárva az üzletétől, vagy legalább is óriási kerüléssel jut csak hozzá. Már Debrecenben erre figyelemmel kell lenni, hiszen a kerskedelmi élet jóformán csak e két uccán bonyoldóik le. Párhuzamos utvonalak sehol sincsenek, ami van, az is cikkcakkos és borzalmas köveésü é sez a bicikli forgalomra alkalmatlan is. Előbb ezeket kell kiaszfaltozni és csak azután lehet szó a biciklisek kitiltásáról.

Mindenesetre, ha egy ilyen hatalmas rendszabályozási programot dolgoznak ki, ezekre is figyelemmel kell lenni.

De nemcsak a biciklista a forgalmi akadály, ha az a sok falusi szekér és targoncás fuvaros is, kik rendszerint az ucca közepén hajtanak. Ezeket kellene elsősorban megrendszabályozni és csak majd nagyobb forgalom esetén egy pár év mulva pesti mintára a biciklisekkel együtt kitiltani a főutvonalakról.

De ha már ezen nem akarnak változtatni, ugy miért csak az Eötvös uccától engedik meg a bicikliforgalmat? Holott már az Egymalom uccától meg lehetne engedni, hiszen éppen ezen a részen (Egymalom és Eötvös ucca között) a legszélesebb a Péterfia ucca.

Igen helyes a pesti mintára való gyalogos közlekedés is, azonkivül a Bika szálló előtti villamos megálló távolabb helyezése is, hiszen az ucca közepén megálló villamos igen sok zavart okoz, egyrészt az utasoknak is, de másrészt meg akadályozza a forgalmat. De utasitani kellene a villamosvezetőket is, hogy a többi villamos megállóhelyeknél is ugy álljanak meg, hogy a villamos eleje vagy vége ne álljon ki az uttestre. (Célozok itt: a Szent Anna, Kossuth, Ajtó, Egymalom, Károly Ferenc József stb. uccai megállóhelyekre.)

Ezek mind olyan kicsiségek, melyek egy nagyváros képét igen lerontják.

A Bika szálló előtt közlekedési szigetet épitenek, ilyet a Kossuth uccai kereszteződésnél is lehetne épiteni és pedig a Kossuth uccai uttest középpontjába s igy e körül jobban le lehetne bonyolitani a forgalmat, csak egy kis módositással és pedig a Széchenyi uccába a Nagytemplom tér felől behajtani tilos lenne s a forgalmat a Simonffy ucc—Halközön át bonyolittatnák le, természetesen igy a Halközbe csak a Simonffy ucca felől lehetne behajtani. (Mivel az keskeny ucca.

Igy nem lenne a Kossut uccai kereszteződésnél két centrum. — Ugyanis a Kossuth és a Széchenyi uccák középvonala nem esik egybe s igy az egy forgalmi sziget körül a járművek — ezen előbb emlitett egy utirányon kivül — zavartalanul minden irányba közlekedhetnek.

Ezek voltak azok, mit illetékesek figyelmébe ajánlok s igy a nagy Debrecen rend tekintetében közel állana a többi nagyvárosokéihoz.

U. Sallay György.

Debrecenben csak minden hatodik nő megy térjhez

Érdekes adatok a házasságkötések köréből. — Mi okozta a házasságok csökkenését? — Milyen körö kben kötik a legtöbb s legkevesebb házasságot. — Jelenségek és kortünetek az anyakönyvi statisztika addataiból.

A statisztika a maga rideg, száraz számadataival voltaképpen egy érdekes tükör, melyben a kor arca csalhatatlan teljességgel verődik vissza. Az unalmasan szürke számadatok mögött egész világok rejtőznek s néha ijjesztő valóságok merednek felénk. Élet, halál, születés, szerelem... az életnek minden fázisa ott búvik meg a maga kiszámithatatlan fordulataival az adathalmzok mögött, sőt a házasságkötésekre vonatkozólag is érdekesen jellemző adatok bukkannak fel.

NAPJAINKBAN CSAK MINDEN HATODIK NŐ MEGY FÉRJHEZ.

Mindjárt kezdjük a legdiszkrétebb ténnyel, melyet az anyakönyvi statisztika leengedi szűrni. — A statisztikai adatai szerint egy hónap alatt született Debrecenben 184 lány, amivel szemben házasságot kötött 21 hajadon. A két adat közötti differencia élénken bizonyitja, hogy ezek szerint napjainkban hat nő születik addig, — mig egy férjhez megy. Vagyis manapság csak minden hatodik nő megyen férjhez, mint ez a statisztika árúló számaiból nyilvánosságra jut. Egyszerű számadat az egész, de mögötte egy felfordult kor vonaglása remeg, változott konjunktúrák összeomlott exisztenciák, vakvágányra futott életsorsok kisértenek.

MI OKOZTA A HÁZASSÁGOK CSÖKKENESÉT?

Ha a házasságok csökkenésének okát keressük, tévedés volna ezt lelki térre átszerelni s a házasság válságáról beszélni, mint azt legtöbb esetben teszik. A házasságok számának momentáni csökkenése múló dolog s csak gazdasági térre vezethető vissza. A mai kor férfiai nem bíznak olyan biztos egzisztenciával, hogy nősülhetnének s ebben rejlik az egész ok. Ahogy az utóbbi esztendők során krizis mutatkozott az életminden fázisában, úgy a változott idők a házasság mellett sem futhattak el nyomtalanul.

Maga a dolgozó nőtipus kialakulása is ennek a következménye. Az viszont érdekes tünet, hogy éppen a dolgozó nők köréből mennek az utóbi évek során legtöbben férjhez, aminél tökéletesebben semmi nem bizonyithatja, hogy e nőtipust csak a gazdasági krizis revellálta és nem a női emancipáció ideológiája. De más oldalról azt is bizonyitja e tény, hogy a férfiak házaséletükben a mai helyzet nyomása alatt sokszor kénytelenek a gyöngébb nem házonkivüli munkájának segitségét is igénybe venni. Ez a jelenség kiterjed minden társadalmi osztályunkra.

Tehát a házasság válságáról nincs szó, mindössze a kor és sajátos helyzet nyomása alatt a házasságkötések száma jelentékeny mértékben csökkent és bizonyos tekintetben változott helyzetet teremtett. — De lényegileg ma is ugyanaz, ami a multban volt.

MILYEN TÁRSADALMI OSZTALYOKBAN KÖTIK A LEGTÖBB ÉS LEGKEVESEBB HÁZASSÁGOT?

A statisztika adataiból kitűnik az is, hogy melyik társadalmi osztály körében kötik a legtöbb házasságot. Ezek szerint az iparosság köréből veszik a legtöbben magukra hymen rózsaláncát és pedig, ami szintén érdekes jelenség, meglepően fiatalkorban. — Éppen ellenkező a helyzet a lateinek osztályánál, ahol legkevesebb a házasságkötés. Az a generáció, mely a 26 és 36 év között ma gyengén dotált hivatalokban, vagy állásnélkül van, kivül rekedt az élet e fázisából is. Kor szerint a fiatalok és öregek házasságkötése dominál, ami azt bizonyitja, hogy a mai élet iramában a házasságkötésekhez vagy a fiatalság gondatlan mindentkockáztatása, vagy az idősek révbe jutott, jól szituált életlehetősége szükséges.

(K. I.)

—oOo—

Az idegenforgalom emelése érdekében követendő propagandáról

Válasz két közérdekü levélre.

Vasárnapi számunkban két beküldött felszólalásnak adtunk helyet, amely a debreceni idegenforgalmi iroda müködését teszi kritika tárgyává és különböző ötleteket vetett fel. Dr. **Oláh** Béla, az idegenforgalmi iroda előadója ezekre a cikkekre hosszabb levélben reflektál, amelyből — tekintettel arra, hogy lapunk hasábjain az ő részéről is ez a kérdés megfelelően megvitattatott —, a következő érdekesebb és figyelemreméltó részleteket közöljük:

A „Debreczen"-ben megjelent igen érdekes cikkekre minden szubjektivitás kikapcsolásával az alábbiakban válaszolok:

1. Kár, hogy a cikkíró nem állapítja meg, hogy **az idegen forgalom legfőbb mozgatója a propaganda.** Pedig ezt a világ összes idegenforgalmi szervezetei tudják.

2. Készen vagyok **egy igazán művészi szépségü propagandafüzet** elsőrendü szöveg- és képanyagával. Baj csak az, hogy ehhez (magyar, német, olasz, francia, angol és esperantó kiadásban) fedezetem — sajnos — egyelőre nincsen. **De lesz!**

Pólya Tibor festőművésznek van egy csupa levegős gyönyörü hortobágyi plakátja. Ha valaki félórán át buzgón keresi, megtalálhatja a kisállomás egyik rejtett zugában, olyan helyen, ahol művészet meglátni is. Két hét óta keresem, kutatom, hol van ezekből a plakátokból még készlet, de sem a máv. igazgatósága, sem az Atheneum nem felel. Ezek a nehézségek idézik fel tehát azt a fonákos helyzetet, hogy míg Eger, Sopron, Esztergom stb. látnivalóit és érdekességeit többnyire igen izléses plakátok propagálják, addig mi egyelőre kénytelenek vagyunk beérni egy szerényebb igényü, — **magyar—német nyelven kiadott** propagandafüzetkével, meg egy plakáttal, mely öt nyelven hirdeti, hogy az idegenforgalmi ügyekben információkat a polgármesteri hivatal ad.

3. Művelt idegenvezetők, számszerint egyelőre 36-an rendelkezésemre állanak. — Ezzel szemben tény, hogy sokszor kénytelen vagyok személyesen kalauzolni, — mert az idegen vezetőknek, akik nagyobbrészt menekültek és egyetemi hallgatók, a munkateljesítményükért pénzbeli ellenértéket nyújtani ezidőszerint még módomban nem áll.

4. A kollégiumi anyakönyvtár és a többi gyüjtemények délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között kivétel nélkül mindenkinek rendelkezésére állanak.

5. A hortobágyi állomáson **van** váróterem. A kút miatt **sikeresen** interveniáltam illetékes helyen. A megoldás, mely mindenkit megnyugtat, a legrövidebb idő kérdése.

6. A „Csárdá"-ban tényleg sok dolog nincsen rendben. Erről jelentést tettem s a radikalis intézkedések már meg is történtek.

7. **Idegenforgalmi közlöny** kiadása távolabbi idő feladata. **Én azonban már most jogérvényesen lemondok a szerkesztői fizetésről, sőt egyéb jövedelmekről is.**

8. Mint (d—i.) igen jól tudja, idegenforgalmi előadói megbizatásom ideiglenes. (Hiszen ezt hangsúlyozza is igen tanulságos cikkében.) Ennélfogva az intézményt kiszervezni még a legjobb akarat mellett sem lehet. Megnyugtatom azonban, igenis akarok **idegenforgalmi tanácsot** létesiteni, melyben az összes érdekképvisletek képviselethez jutnak.

9. **Pünkösd szombatján, előrehaladott szezon idején kaptam megbizatásomat.** Eddig sok külföldi város idegenforgalmi szervezeteivel állok közvetlen kapcsolatban. Mindenütt állandó levelezőim vannak. **Magyarországon a legbarátibb viszonyban vagyok az összes idegenforgalmi tényezőkkel ideértve elsősorban az „Ibusz" vezérigazgatóságát. Különben is eszemágában sincs elkülönözni magamat az „Ibusz"-tól vagy bármely más országos idegenforgalmi szervezettől.** Ezt az álláspontomat ismételten kifejezésre juttattam.

Volna azonban egy szerény indítványom. **Külföldi példára az Ibusz-al együtt épitsünk magunknak szerényhajlékot a Nagyállomás épületében. Hiszen ez volna a legtermészetesebb megoldás!** — „Ibusz"-ék ezt már Budapesten a Keleti pályaudvaron is megcsinálták.

Akár egy, akár külön fedél alatt fogunk dolgozni, **mindig nagyra becsülöm a legnagyobb idegenforgalmi intézmény potenciális energiáját** s még akkor is együtt akarok és fogok dolgozni vele, ha némelyek úgy szeretnék feltüntetni a dolgot, mintha közöttünk ellenséges, vagy legalább is ellentétes viszony állana fenn.

Végezetül szerepeljen záróakkordként **dr. Guldon** Gyulának, a herendi porcellángyár európai hirü igazgatójának hozzám intézett következő levele:

„Hálásan köszönöm azt a nagy szivességet, mellyel amerikai barátaimat fogadni, ellátni és kalauzolni szíves volt. Biztosithatom, hogy értékes munkája nem volt hiábavaló, mert az amerikai urak a kirándulásról felejthetetlen emlékekkel tértek vissza. Egészen különösen megkapta őket az rendkivül szivélyes fogadtatás, melyel Debrecenben találkoztak. Ez utóbb arra indit engem, hogy a jövőben ahány idegen országbeli barátom érkezik, mind igyekezni fogok őket oda elvinni. Őszintén hálás híve stb."

Sapienti satis!

AZ ANGOL
»SELTONA«
ÖNSZINEZŐ PAPIR
MŰVÉSZI KÉPET EREDMÉNYEZ.
Kézikönyv díjtalan KAPHATÓ:
Berzéki fotobörze
Ferenc József-ut 38.
Az udvarban.
Telefon: 11-35.

A SINGER VARRÓGÉPEK MINDIG A LEGJOBBAK!

24 pengőért vegyen
nálunk finom burett vászonöltönyt vagy
12 pengő és nyolcvan
fillérért vegyen nálunk lenvászonból készült
KÖNNYŰ STRANDKABÁTOT
MAGYAR RUHAIPAR
Bika Szálló épületében.

A Kehrling-Bánó pár veresége a debreceni tenniszverseny országos szenzációja

Báró Vay—Gabrovitz pár verte meg őket reálisan. — A többi szám favorit győzelmeket hozott. — Kitünően sikerült a DEAC nemzetközi tenniszversenye.

Vasárnap kezdték meg a döntőmérkőzéseket a négynapos nemzetközi tenniszversenyén, amely a dék legjobban sikerült tenniszversenye. Ugy az indulók hatalmas száma, mint a résztvevők kiválósága, országos érdeklődés homlokterébe állította a debreceni tenniszversenyt, amely végül is hatalmas meglepetéssel zárult. **A Kehrling—Bánó pár, amely két nappal ezelőtt még Marienbadban együtt képviselte a magyar színeket a cseh németekkel szemben, teljesen reális körülmények között vereséget szenvedett a kiváló formát játszó báró Vay Miklós—Gabrovitz pártól.**

A vasárnapi verseny eredményei a következők:

Nemzetközif érfi egyes: 1. Kehrling Béla (MAC) 2. Bánó Lehel (BBTE). A döntőben Kehrling könnyen, megerőltetés nélkül győz 6:4, 6:2. 6:1 arányban. Harmadikok: báró Vay Miklós (DEAC) és Gabrovitz (MAC). A döntőnél sokkal szebb és izgalmasabb volt az elődöntő. Kehrling Vay bárót győzte le 6:1, 6:2 arányban, mig Bánó és Gabrovitz elkeseredett küzdelmet vívtak a döntőbe való jutásért és küzdelmük folyamán a teniszjáték minden szépsége érvényre jutott. Végül is győzött a szívósabb Bánó 1:6, 6:4, 6:2 arányban és igy ő került a döntőbe, Kehrling mellé.

Nemzetközi női egyes: 1. Korotviczkáné (Csehország). 2. Latesz Csilla (MAC.) A döntőben Korotviczkáné könyen és biztosan győzött 6:0, 6:0 arányban.

Az elődöntő itt is sokkal izgalmasabb volt. Dr. Markó Dezsőné elkeseredett é sszenvedélyes küzdelmet vívott Latesz Csillával, aki végül is nehezen győzött 5:7, 6:4, 6:3 arányban, mig Korotviczkáné Stern Józsefné ellen győzött 6:2, 6:2 arányban. Harmadikok lettek tehát Markó Dezsőné (Debreceni Katonatiszti Tennisz-kör) és Stern Józsefné (Berettyóújfalu).

Nemzetközi férfi páros: 1. báró Vay Miklós (DEAC) és Gabrovitz (MAC)-pár. 2. Kehrling Béla (MAC), Bánó Lehel (BBTE) pár. Országos, hatalmas meglepetés a Kehrling—Bánó pár veresége. Különösen Bánó volt indiszponált, Kehrling még eleinte fölényeskedett. Később teljes erővel akartak, de akkor már a szenzációsan játszó Gabrovitz, aki magával ragadta Vay bárót is, ellenálhatatlanok voltak és három sima, fölényes játszmában győztek. Szettarány a döntőben 6:3, 6:1, 6:3 arányban győzött le és dr Csont László (Gyula) Riedt István (Kecskemét) pár, akiket a Vay Gabrovitz pár vert 6:3, 6:2 arányban.

Vegyespáros, nemzetközi: 1. Kehrling—Latesz Csilla (MAC) pár. 2. Gabrovitz—NagyDuczi pár. A döntőben a Kehrling pár győz 6:2, 7:5 arányban. Harmadikok Nemes gróf Korotviczkáné pár és a Bánó Ferencsikné pár.

Női egyes, II. osztályú: 1. Stern Józsefné (Berettyóujfalu). 2. Ferencsik Józsefné (DEAC). A döntőben Sternné győz 6:0 6:0 arányban. Harmadikok Dömötör Böbe (DEAC) és dr. Markó Dezsőné (DKTK). Sternné beigazolta, hogy ő most a kerület legjobb és legmegbizhatóbb versenyzője, aki még sokat fog magáról hallatni és nagyon szép fejlődés előtt áll. Rendkivül szimpatikus versenyző, aki amellet nagyon is tud. Ferencsikné is kitünően játszik, a döntőben nem volt jó napja. Markóné veszélyes ellenfél bárki számára, szépen fejlődik és szépen játszik.

A tenniszversenyt hétfőn délelőtt is folytatták, mert több számban vasárnap nem tudták teljesen befejezni a küzdelmet.

A hétfői versenye eredménye:

Férfi egyes, másodosztályú: 1. Bánó György (MAC). 2. dr. Juhász Árpád (DEAC) A döntőben Bánó győz 6:2, 8:6, 4:6. 6:2 arányban.

Az elődöntőben Juhász Petőt (Kaposvár) verte 6:1, 1:6, 6:2 arányban, mig Bánó Romeket (Szolnok) 6:1, 6:0 arányban. Harmadikok Pető és Romek.

Férfi páros, másodosztályú: 1. Romek—Nemes gróf (Szolnok). 2. Leitner Barna (DTE), Bánó György (MAC pár.). A döntőben a Romek—Nemes pár győz 6:4, 6:4, 6:2 arányban. Harmadikok Farkas (DEAC), Balla (BK-TK). pár és a Novobaczky Kádár (Szentes) pár.

Vegyespáros másodosztályú: 1. Romek Koczkáné (Szolnok) pár. 2. Leitner (DTE (B-újfalu). pár. A döntőben a Romek pár győz 6:4 6:4 arányban. Harmadikok Varga —Ferencsikné (DEAC)pár és Nemes gróf Dömötör Böske (DEAC) pár.

A díjkiosztás vasárnap este volt. A győztesek és helyezettek szebbnélezebb tiszteletdíjakat kapta. Este társas vacsora és táncmúlatság fejezte be a kitünően sikerült versenyt, mely preciz rendezésben folyt le. A rendezés nehéz munkájáért dr. Kemény Géza ügyvédet, dr. Diczig Alajos és Görgey Józsefet illeti az elismerés.

Zokogva vette tudomásul Ottó Károly iskolaigazgató előzetes letartóztatásáról szóló végzését

Budapest, julius 28. Ma délután a vizsgálóbíró elé vezették *Ottó* Károly iskolaigazgatót, akit két nappal ezelőtt letartóztattak. Ottó Károlynak a büne — mint már megírtuk —, hogy egy Kovács Mihályné nevü, kinevezésre váró tanítónőtől 5000 pengőt vett fel azért, hogy a kinevezését elintézze.

A tanítónő az 5000 pengőt át is adta az igazgatónak, azonban előbb az egész megvesztegetési manővert bejelentette a rendőrségen. A rendőrségen utasították a tanítónőt, hogy jelölje meg az öt darab ezerpengőst, mielőtt átadja az igazgatónak. Kovács Mihályné ezt meg is tette. Igy a detektívek, akik lesben álltak, az igazgatónál meg is találták az 5000 pengőt és őt letartóztatták.

Az igazgató előterjesztéssel élt a vizsgálóbíróhoz a letartóztatás ellen és ezt azzal indokolta meg, hogy őt nem vesztegették meg, a nála levő 5000 pengőt nem Kovácsnétól kapta és az egész esemény nem más, mint Kovácsné lázálma.

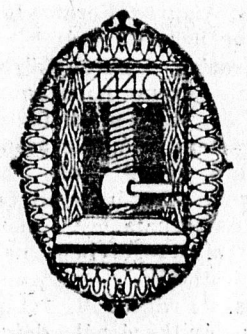
A vizsgálóbíró ma a kihallgatás után kihirdette Ottó Károly előtt végzését, amely szerint *megvesztegetés büntette* címén fenntartja az előzetes letartóztatását, mert a vizsgálóbíró is ugy találta, hogy az igazgatót megvesztegették. Az iskolaigazgató zokogva hallgatta végig a vizsgálóbíró végzését és amikor a fegyőr kikisérte a vizsgálóbíró szobájából a folyosóra, az ott izgatottan várakozó feleségének zokogva csak ennyit mondott:

— Le . . . tartóz . . . tattak ! . . .

Azután zokogva ment a fegyőr előtt vissza a cellába.

Tiszántuli

Photocinkografiai műintézet.

Könyv- és Lapkiadó R.-T.

Debrecen kir. herceg-u. 1.

Telefon: 7-88 és 7-89

Művészi fényképek és műszaki rajzok után a legkényesebb izlésnek megfelelő klisék készitése.

Képeslapok és illusztrált folyóiratok

Meghivók, műsorok és falragaszok.

Művek.

Könyvek.

Könyvkötészet.

A „DEBRECZEN“ POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Készit könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghivókat, szinlapokat, levélpapirokat, boritékokat, számlákat, szórócédulákat, röplapokat stb.: olcsón és izléses kivitelben.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti 1930 julius 28-án délben 12 órakor:

A mult hét végén megjelent atlanti ciklonrendszer meglehetősen gyorsan nyomul be a szárazföldre, első, teljesen elgyengült frontja tegnap délután némi felhősödést okozott Magyarországon. A következő front m reggel vonult keresztül Németország felett nagykiterjedésü, bő esőzés kiséretében. A ciklon-család harmadik frontja most érkezik el a kontinens nyugati partjaihoz.

Hazánkat eddig csak az első teljesen elgyengült front érintette, azért még tovább tartott a zavartalan felmelegedés. Tegnap délben 25—29, ma hajnalban 12—16 fok Celsius között váltakozott a hőmérséklet.

Jóslat: *Zivtatarra hajló idő, lényegtelen hőváltozással.*

—ooo—

— **Vass Károly dr. t. b. főjegyző hivatalában.** Vass Károly dr. tanácsnok ,városi t. b. főjegyző szabadságáról bevonult és átvette a VI. közigazgatási rendészeti ügyosztály vezetését

— **A debreceni dalosok az augusztus másodiki kegyeleti ünnepélyen.** — A debreceni dalosok a debreceni csata augusztus hó másodiki kegyeletes emlékünepélyen, a hagyományokhoz híven, az idén is részt fog venni. A daloskerület elnöksége ezúton kéri a debreceni dalosokat, hogy július hó 30-án. szerdán este hét órakor az iparostanonciskola udvarán összpróbára mennél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Részegen a vonat alá vezették az autót.** A lyon—párisi vonalon vasárnap délután borzalmas autószerencsétlenség történt. Andancette vasuti állomás közelében egy ittas kiránduló társaság autója nekirohant a leeresztett vasuti sorompónak. A kocsi áttörte a sorompót és a sinekre került. Éppen abban a pillanatban robogott be a lyon—párisi gyorsvonat. A mozdony elkapta a kocsit, mintegy 50 méteren magával hurcolta és teljesen pozdorjává zuzta. Az autó négy utasa szörnyet halt. Mind a négy holttestet annyira szétgázolták a vonat kerekei, hogy eddig még egyik áldozat személyazonosságát sem tudták megállapitani. A katasztrófáért a hivatalos vizsgálat megálapitása szerint kizárólag az ittas soffőr felelős.

— **Orvosi hir.** Dr. Havas Sándor orvos rendelőjét, a Méliusz-tér 7. sz. alól a Burgondia ucca 4. szám, első emelet, helyezte át. Rendel délelőtt félnyolc órától félkilenc óráig, délután 4—6 óráig. Telefon 7-25.

— **Halálos villámcsapás.** Herenden a napokban nagy vihar volt s többször lecsapott a villám. Répási Ferenc gazdálkodó Kalandos Erzsébet tizenhatéves leánnyal kocsin haladt a herendi országúton, mikor a villám lesújtott. A leány azonnal meghalt, Répási Ferenc pedig súlyos égési sebeket szenvedett. Közvetlen közelükben haladt egy másik kocsin Blauszhuber Ferenc gazda, akit a villám leütött a kocsi bakjáról, csodálatosképpen azonban sértetlen maradt, lovát viszont a villám agyonsújtotta.

— **Elfogott betörőbanda.** Mezőtúron és Törökszentmiklóson több betörése lopás történt a közelmúltban A csendőrség erélyes nyomozást indított. Vasárnap elfogták a csendőrök Szunyog Lajost, Antal és Blökner Antalt, akik beismerték, hogy Mezőtúron és Törökszentmiklóson húsz betörést követtek el. Mindhármukat letartóztatták.

Megkutyakorbácsolták az apjuk rágalmazóját

A debreceni törvényszék megszünttette velük szemben az eljárást.

Igen érdekes ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni büntetőtörvényszék. Schwartz János és Schwartz Imre budapesti kereskedők kerültek a vádlottak padjára, sulyos testisértéssel vádolva. — Az eset előzményei a következők:

Joó Ferenc MÁV főkalauz sógornője az Országos Vasuti Gyümölcsárusitó Rt. alkalmazásában állott, mint elárusitónő. Néhány hónap mulva az elárusitónőnek a céggel némi differenciái támadtak és az ügyben vizsgálat indult meg, melynek során Joó kezességvállalása mellett megszüntették a további eljárást az asszonnyal szemben. Ennek dacára később a részvénytársaság mégis felmondott az elárusitónőnek.

Ez ellen az eljárás ellen Joó rendkivül felháborodott és egyizben a Nyugati pályaudvaron heves szavakkal szidalmazta Schwartz Ignácot, a részvénytársaság vezérigazgatóját. A jelenetnek több tanuja volt, kiknek vallomása alapján a budapesti járásbiróság a főkalauzt rágalmazásért elitélte.

Ezzel azonban nem záródott le a szövevényes ügy. A mult év május 21-én ugyanis Debrecenben járt üzleti ügyben az igazgató két fia: János és Imre. A Petőfi téren haladtak keresztül, mikor Joó Ferencet megpillantották. A fiatalembereknek eszükbe jutott a közelmultban lefolyt bünper; haragra lobbantak és kutyakorbácsot rántva, több ütést mértek a főkalauzra. Ebből kifolyólag — a főkalauz feljelentésére — megindult ellenük, sulyos testisértés cimén a bünvádi eljárás.

Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Tóth János, törvényszéki egyesbiró. A két vádlott tagadta a bünselekmény elkövetését, de a sértett ellenük vallott. Miután azonban Joó Ferenc nem kivánta a vádlottak megbüntetését, az ügyész vádját elejtette s a törvényszék a Schwartz fiukkal szemben a további eljárást megszüntette.

— **Eljegyzés.** Barkó István és neje bájos leányát Rózsikát, eljegyezte Cseh János. (Minden külön értesítés helyett).

— **Javító és magánvizsgára előkészit** s minden tanitást vállal, új módszer mellett, biztos sikerrel tanár jelölt. Cím: Szoboszlai Papp István ucca 18. szám. Homokkert. — Ugyanott eladó olcsó házhelyek.

— **Meggyúlladt és elevenen elégett egy négyéves kisleány.** Megdöbbentő haláols kimenetelü szerencsétlenség történt tegnap Békéscsabán. Ottlaki Tivadar gazdálkodó négyéves kislánya a tűzhely mellett játszadozott. Egy kicsapódó láng belekapott a ruhájába, mire kétségbeesette menekült a kertben tartózkodó édesanyjához. Közben a láng annyira elhatalmasodott, hogy a megrémült anya sem tudott már a kisleányon segiteni, aki égő fáklyaként rohant fel és alá. A szomszédoknak sikerült később a lángokat elfojtani, de a kisleányon már nem lehetet segiteni, mert rövid szenvedés után, súlyos égési sebeibe belehalt. A hatóság ez ügyben eljárás tindított a gondatlan anya ellen

— **Vízbe fúlt két cserkész.** Vasárnap délután Gyulavá község határában, a Fehér-Körös partján táboroztak a környékbeli cserkészcsapatok. — A nagy látványosságra összecsődült a község lakossága és a délutáni órákban a táborozó cserkészfiúk fürödni mentek a Fehér-Körösbe. Többen beúsztak a folyó közepére, ahol a sebes ár hat cserkészfiú telsodort. Hármat sikerült még idejében kimenteni, — három fiatalembert azonban az ár elsodort és a duzzasztóművek közé szorított. Egynek a holttestét sikerült kifogni és megállapitották, hogy az Tóth János ötödik gimnázistával azonos. A hatóság a szerencsétlenség ügyében, — amelynek szemtanúja volt egész Gyulavár lakossága — meg indította a vizsgálatot.

— **Egy nyomorgó család.** Ezen a címen indított a „Debreczen" akciót egy szerencsétlen, jobb napokat látott család érdekében, melyre kaptunk is egy lelkes ajánlatot, Papp Lajos. — Csapó uccai illatszerkereskedőtől és ezúton hozzuk tudomására az érdekelt családnak, Papp Lajos felajánlotta, hogy a nyomorgó család részére mindennap egy kiló friss kenyeret ad személyes átvétel mellett. Azért kérjük, hogy igazolványunkat vegye át este hat óra után a szerkesztőségben a szerencsétlen sorsu család, — mellyel azután jelentkezzék Papp Lajos, Csapó uccai üzletében, 58. szám alatt. — Hétfőn N. N. 1 pengőt küldött be a nyomorgó család részére. Az adományokért ezúton mondunk köszönetet.

— **Egy vasúti tisztviselő öngyilkossága.** Békéscsabáról Szegedre érkezett Szenczi Géza 27 éves szegedi vasúti segédtisztviselő. Szenczi megérkezése után nyomban a vasútasok laktanyájába ment és aludni tért. Vasárnap reggel miután szolgálati helyén nem jelentkezett, keresésére indultak. — Hosszú idő múlva találták meg az egyik elhagyatott szobában, ahol felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Működnek a besurranó tolvajok.** Kasza Mártonné, Vigkedvü Mihály u. 49. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakásából elvitt egy szőnyeget és nagyobbmennyiségü mosószappant A nyomozás megindult.

X Foghúzás, fogtömés, műfogak, aranykoronák, aranyhidak, részletfizetésre is, Magyar Ferenc fogmütermében, Piac ucca 28 szám

— **Balesetek munkaközben.** — Medgyaszai Ferenc napszámos, Homok ucca 36. szám alatti lakos, a központi egyetem épitkezésénél egy anyagszállító kocsit tolt, amelyről egy vastag fa a kezére esett és a jobb kezefejét összezúzta. A mentők résbesitették első segélyben, majd a lakására szállitották. — Szabó Lajos napszámos, Erdősor 9. szám alatti lako ,segy épitkezésnél dolgozott és munkaközben egy bakra állt. A bak azonban felborult és Szabó belelépett egy vaskapocsba, mely súlyosan megsértette a lábát. A mentők bekötözték majd a lakására szállitották.

— **Ismét lopkodják a tyúkokat.** Szedlák Károly, Poroszlay út 55. sz. alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka feltörte a tyúkólat és onnan négy darab tyúkot a fáskamrából pedig egy fürészt és egy fejszét elvitt. A rendőrség megindiottta a nyomozást.

— **A debreceni gör. kath. Legényegylet,** augusztus hó harmadikán, este nyolc órakor, műsoros estélyt rendez Vigkedvü Mihály ucca 4. sz. alatti iskola nagytermében, melyre a szives érdeklődőket szeretettel meghivja a rendezőség. Adományokat, — tekintettel a nemzetközi legényegyleti kongresszusra felútazn iakaró fiaink támogatására, szivesen fogad a rendezőség.

— **Lakatosmesterek figyelmébe!** A debreceni Ipartestület lakatos szakosztálya, folyó évi julius hó 31-én, csütörtökön etse félnyolc órakor, az Ipartestület kistanácstermében rendkivül fontos ügyben ülést tart. — A szkaosztályi ülésre a tagok teljes számú és pontos megjelenését ezúton is kéri a Szakosztály Elnöksége.

Én hivtalak

Én hivtalak....
hervadoztak az ibolyák.

Én hivtalak
s nem szántad lelkem sikolyát.

Én hivtalak.....
az a tavasz hol van ma már?

Én hivtalak.....
ó, hányszor elmulott a nyár.

Én hivtalak.....
lehült a harmat, hullt a dér.

Én hivtalak.....
sok álmom most mind visszat...

Én hivtalak.....
ó. balga, balga szerelem'

Én hivtalak.
de sohasem jöttél velem.

FÁBIÁN BÉLA.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések: Majesz Ignác—Altsága. Szombaton este Békésreggelem mann tEelka. Blizmann József—Szabó Mária. Gáll Dénes—Pócsi Róza. — Knöpfler József—Leer Jolán Korom Béla—Nagy Mária. Siskai János—Molnár Erzsébet. Wágner József—Tóth Margit.

Halálozások: Terdik Miklós ref. 2 hónapos, Báthori ucca 2. szám. — Gubancsik János rk. 27 éves, Irén u. 34. szám. — özv. Szarka Gáspárné ref. 84 éves, Klapka ucca 7. szám — Györffy Lajosné ref. 28 éves, Bezerédy ucca 35 .szám. — Szacsuri Lajosné ref. 4 0éves, Teleki ucca 47. szám. Kubek Károlyné ev. 41 éves, Budapest. — Fellner Márton izr 49 éves, Kovács István ref. 67 éves, Vörösmarty ucca 28. szám. — Kiss Árpád ref. 31 éves. Kandia ucca 11. szám. Kiss József ref. 59 éves, Felsőjózsa. Zoltai Juliánna ref. 6 hónapos, Eler 20. szám. — Sólyom László ref. 1 hónapos, Jánosi ucca 42. szám. Nagy Julia ref. 2 hónapos, Téglavető 210

Születések: Szíjgyártó János földmives, fiú János. — Kovács Mihály bádogos, leány Aranka. — Koroknai Imre földmives, fiú Imre. — Tóth Sándor földmives, leány Katalin. — Engi Sándor földmives, fiú István. — Bagoly László földmives, fiú Zoltán. Vince István földmives. fiú Mihály — Nagy Sándor városi hajdú, f. Sándor.

—oOo—

X Hrabéczy plissében is vezet. — Külön plissé-osztály.

— **Elveszett boa.** özv. Goldmann Albertné bejelentette a rendőrségen, hogy vasárnap este a Royal körül elvesztette kétszáz pengő értékü nyes boáját. Becsületes megtaláló adja be a rendőrségre.

X Őszi és téli divatlapok megérkeztek, az Elite Star, Stella, Smart, — Elegance, Feminia, Chic, Parisien stb. stb. Kivánatra kiválasztás végett teljes őszi sorozatot házhoz küldi Antalffy József könyvkereskedése, Szt. Anna és Varga ucca sarok.

X A cserépkályha olcsó fűtőtest, — kevés fűtőanyaggal tartós, sok és kellemes meleget ad. Cserépkályhák nagy választékban vannak raláron minden szín és nagyságban, úgyszintén porcellán takaréktüzhelyek. Elvállalom cserépkályhák átrakását és tisztitását, jutányos áron helyben és ivdéken, Krisch Károly kályhásmester, Debrecen, Ferenc József út, (volt Piac ucca) 89. szám. Telefon: 12-18. szám.

X Bélyeggyüjtemények vétele, eladása, fényképészeti cikkek, fényképészeti cikkek, Gevaert. Agfa Hauff Imperial lemezek másolások, aznap, szakszerü fototanács, tankönyvesárjegyzék ingyen, minden amateurnek. Springer fotoüzletében.

SZENVEDŐ NŐKNÉL
a természetes **Ferenc József keserűvíz**, könnyű, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kisérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Házasság.** Dr. Szokolay Margit középiskolai tanár és dr. Mikó Gyula egyetemi m. tanár., a debreceni egyetemi gyógyszertár vezetője, folyó hó 28-án, hétfőn délelőtt 12 órakor tartották esküvőjüket a református templomban.

A legolcsóbb butort is felelősséggel adja a Faipar.

— **A leszakadt villamosvezeték agyonütött egy tehenet.** Különös baleset történt szombaton délután Berettyóújfaluban. Egyik külső uccán hazafelé hajtotta tehenét egy gazdálkodó ember. Eddig még meg nem állapított okból leszakadt a világítási vállalat tulajdonát képező villanyhúzal. A vezeték a tehénre esett és az erős villanyáram agyonsújtotta az állatot. Az ügyben vizsgálat indul, egyben a tehén gazdája is bepereli kártérítésért a vállalatot.

A Faipar butorüzlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van. — volt Király-utca.

— **Meggyilkolták Parahyba brazilliai állam elnökét.** Rio de Janeiroból jelentik: Joao Pessoat, Parahyba brazilliai állam elnökét tegnap este Pernambucóban meggyilkolták. Pessoa egy étteremben vacsorázott baráti körben, amikor az asztalhoz lépett Dantos Joao, aki az elnök elkeseredett politikai ellenfele volt. Dantas szó nélkül revolvert rántott elő és több lövést adott le az elnökre, — amelyek mindegyike talált. Az elnök a helyszinen meghalt A tettes Texeira városban városi hivatalnok.

Butort bizalommal a Faipar-nál vásárolhat.

— **Az Esterházy—Watzdorf váltót írásszakértők vizsgálják meg.** Ismeretes, hogy Esterházy Tamás gróf feljelentette Watzdorf Konrád bárót, váltóhamisitás cimén. Esterházy Tamás gróf azzal vádolta meg Watzdorf bárót, hogy nevére egy 100.000 pengős váltót hamisitott. A báró mindig azzal védekezett, hogy a váltó valódi, a váltón levő aláirás a gróf sajátkezü aláirása. Most Nagy Pál dr. vizsgálóbiró végzést hozott, amelyben elrendelte, hogy a váltót írásszakértők vizsgálják meg. Az írásszakértőket a vizsgálóbiró július hó 31-ére rendelte magához

Hálók, ebédlők, uriszobák, a legelőnyösebben a Faipárnál.

Családi villa

művészi és elsőrangu kivitelben, emeletes, 7 szobával és mellékhelyiségekkel, családi körülmények miatt, önköltségi áron, eladó.

Póruljárt ligeti zsarolók

AKIK DETEKTIVEKNEK ADTÁK KI MAGUKAT.

A nyár beállta óta megint dolgoznak a Városligetben a „zuhantók". A pesti tolvajvilág nyelvében a zuhantó olyan áldetektiivet jelent, aki megzsarolja a ligetben sétáló, vagy üldögélő szerelmes párokat. A rendőrségre az elmult hónapokban igen sok panasz érkezet, hogy két ilyen áldetektív rajtaüt a csendesen beszélgető párokon és azzal a fenyegetéssel, hogy előállítják őket, megzsarolják a megijedt embereket.

Mára virradó éjszaka a liget egyik padján üldögélt egy kereskedősegéd egy fiatal leánnyal. A sötétből hirtelen két férfi lépett elő.

— Államrendőrségi detektívek vagyunk — mondotta az egyik erélyes hangon —, igazolja magát.

A kereskedősegéd előszedte igazolványait, bemutatta a „detektíveknek", akik aztán a nőt is igazoltatták. Az áldetektívek ekkor kijelentették, hogy miután viselkedésük az erkölcsvédelmi rendeletbe ütközik, elő fogják állítani őket a főkapitányságra. A leány megrémült, sirva könyörgött, hogy ne tegyék meg ve'e ezt a szégyent, de a kereskedősegéd nem tiltakozott, miután tudta, hogy semmi kifogásolnivalót nem követett el, tehát a rendőrségen rövid idő alatt tisztázzák majd az ügyet. A két detektív, a kereskedősegéd és a leány elindultak a ligeti uton a város felé. Alig tettek azonban néhány lépést, nagy meglepetésükre az egyik „detektív" arról kezdett beszélni, hogy kisebb összeg ellenében békésen is el lehetne simítani a dolgot.

— Ha 20 pengőt fizet — mondotta az egyik —, elengedem magukat és elintézem, hogy semmi bajuk sem lesz.

A fiatalember most már észbekapott és hirtelen látta, hogy zsarolókkal van dolga. Nagy lármát csapott. Az áldetektívek erre megijedtek és futásnak eredtek. A kereskedősegéd azonnal a 22-es számu őrszobára ment, ahol jelentést tett az esetről. A jelentés alapján az őrszoba egész legénysége kivonult és körülfogták azt a helyet, ahol a kereskedősegéd bejelentése szerint a zsarolás történt. Minden bokrot átkutattak. Néhány óráig tartott ez a kutatás, míg végre sikerült a két áldetektívet megtalálni. Előállították őket a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy az egyik Kiss Kálmán 49 éves napszámos, a másik pedig az öccse, Kiss József 25 éves cipész.

A két Kiss-fivér állhatatosan tagadta, hogy ők követték volna el a zsarolást. Azt hajtogatták, hogy ők csak békésen sétálgattak, amikor rajtuk ütöttek a detektívek. Ezzel szemben a megzsarolt fiatalember és a megrémített leány a leghatározottabban felismerték bennük a zsaroló áldetektíveket. A főkapitányságon mindkettőt őrizetbe vették, megindították ellenük az eljárást.

Miss Magyarország sikere Deauvilleben

A 18 európai szépségkirálynő seregszemléje Franciaországban

Páris, julius 27. Az európai nemzetek szépségkirálynői, mielőtt a rio de janeiroi világ-szépségversenyre utaznának, előbb Franciaországon sétáltatják végig tündöklő bájaikat. A meghivások özöne várja őket és az elegáns fürdőhelyek valósággal vetélkednek látogatásukért.

A 18 vetélytárs, aki egyébként a legteljesebb megértéssel, sőt mondhatnók: kollégialitással viseltetik egymás iránt, szombaton együtt utazott Deauville-ba, ahol a világ minden részéből odagyült elit-közönség képzelhető kiváncsisággal várta a válogatott szépségekből álló leánysereget. A fiatal lányok ünneplésében Deauville ugyancsak kitett magáért. Szombaton este az „Ambassadeur" tündérien feldiszitett helyiségeiben nagy diszlakoma volt, amelyen — csekélység — a teriték 1000 frankba került, ital nélkül. Hatszáz vendégre volt felkészülve az „Ambassadeur", de mint kiderült, az 1000 frankos teriték még mindig népkonyhai olcsóság. Erre vallott legalább az, hogy az étterem ajtóit valósággal ostrom alá vették a bekivánkozók és legalább annyian szorultak ki, mint ahány boldog bejutott a fehér asztalok mellé. Hogy a walesi hercegen, a svéd trónörökösön, Aga kánon, Manuel exkirályon keresztül Zografoszüg és Zacharovig minden számottevő ember jelen volt, azt mondani sem kell. Tizenegy órakor vonultak be rendre a szépségkirálynők, az egyes európai nációk missei.

A legtöbbje igen fesztelenül, mintha nem is mutatványszám lenne, akire egyszerre rátapad minden szem és hatszáz ember egész indiszkrét kiváncsisága, hanem maga is résztvevője egy társadalmi cécónak, invitált vendég, aki bátran farkasszemet néz mindenkivel, akit nem vakit el a ragyogó reflektorok fénye. Jegyezzük meg mindjárt, hogy Miss Magyarország ezen az első bemutatón teljes sikert aratott.

Egyszerü, fehér estélyi ruhájában Szaplonczay Éva szépsége elég szerencsésen érvényesült. A legnagyobb sikere egyébként nem neki volt, sőt még csak nem is a miss Európává megválasztott Miss Görögországnak. Az est királynője Miss Olaszország volt.

Vasárnap reggel folytatódott a deauvillei ünnepség, kissé bizonytalan időjárás mellett, mialatt a nap bujócskát játszott a fellegek mögött. A parti sétányon, a Bar du Soleil előtt folyt le délben a missek fürdőkosztümös versenye. A naptól bizony nem volt szép, hogy olyan blazirtan vonult félre, mint aki egyáltalában nem kiváncsi a fiatal lények nekivetkőződött alakjára. A délelőtti verseny ennek ellenére igen szépen sikerült. Vasárnap délután Citroen adott nagy ünnepséget a Poló Club helyiségében, este pedig koncert és ujabb diszvacsora volt a 18 szépség tiszteletére.

A versenyzők között egész sereg érdekes változás állt be a párisi Miss Európa mérkőzés óta. Négy miss időközben férjhez ment s minthogy most négy uj résztvevője van a versenynek, a rendezők jobbnak látták a minapi választást megsemmisiteni és a vetélytársnőket ugy inditani, hogy egyiket sem illeti ezuttal a Miss Európa cime, hanem, mint teljesen egyenrangu missek, érkeznek Amerikába. A cimét vesztett Miss Görögország zokszó nélkül vette tudomásul ezt a határozatot. A 18 szépséget most két napig autocaron viszik kirándulásra a francia tengerparton végig, csütörtökön pedig Saint Nazaireből indulnak Rio de Janeiroba.

Irógép

és javitás, kellék, leirás kölcsönzés, legolcsóbban

HURAY

Telefon 17-93.
Iparkamara épület.

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon: 11-85.
temetkezési vállalata.

X **Burkalap, strand-kalap, strandszelence, fürdőruha, fürdőcipő és öv legolcsóbb Antalffy sportházában, — Varga ucca 1. szám Telefon : 612**

— **Sorozatos szerencsétlenségek Brassóban.** Vasárnap Brassóban a király és Miklós herceg jelenlétében tartott repülőünnepségeken egész sereg szerencsétlenség történt. Miklós herceg, aki Costanzából repülőgépen jött Brassóba, a Kárpátok felett légritka területbe került és csak a pilóta emberfeletti munkájának köszönhető hogy a repülőgép le nem zuhant. — Jassyból három darab Fahrmann-typusu repülőgép jött Brassóba. A gépek Predeál felett légsürű térbe kerültek, ügyhogy amiatt százméterre le kellett ereszkedniök. Később az egyik kényszerleszállást végzett, de közben beleszaladt egy házba és pozdorjává zúzódott. A pilótának semmi baja sem trötént. A másik gép folytatta útját, a harmadik azonban valahol a hegyek között lezuhant s eddig még nem érkezett róla jelentés. — A brassói repülőtéren két Spad-typusu repülőgép leszállás közben összeütközött. A gépek tönkrementek, a pilóták kisebb sérülések árán menekültek meg.

— **Kiveszik a kalapácsot és a sarlót az osztrák sas karmaiból.** Bécsből jelentik: Az egyik bécsi lap jól értesült helyről szerzett információja szerint az osztrák köztársaság állami cimerét még ebben az évben megváltoztatják. Ausztria mostani címere egyfejü sast ábrázol, melv kalapácsot és sarlót tart a karmaiban. Ezt a címert közvetlenül az összeomlás után készítették, amikor Ausztriában bizonyos rokonszenv volt észrevehető az oroszországi kommunista uralom iránt és amikor magasabb helyeken Moszkvával kokettáltak. Hír szerint épen az a körülmény a főoka a cimer megváltoztatására törekednek s hogy abban kommunista jelvények vannak Ausztriában nem akarnak többé emlékeztetőt a szovjetre és kifelé is ki akarnak irtani mindent, ami a mostani orosz uralomra emlékeztetne.

— **Pezsgőző betörők.** Ma reggel, mikor a budafoki Törley-gyár tisztviselői bementek az irodába, különös látványban volt részük. A pénztár helyiségben az egyik fiók fel volt feszítve, a hatalmas páncélszekrényen pedig a megkezdett fráus nyomait találták. Nvilvánvaló volt, hogy az éjjel kasszafúrók jártak a helyiségben. — Azonnal jelentették az esetet a főkapitányságnak, ahonnan a kasszafúrásokban nyomozó detektivcsoport emberei mentek ki és megtartották a helyszini szemlét. A rendőrség megállapitása szerint a tettesek tegnap a kora esti órákban hatoltak be az irodahelyiségbe. Előbb felfeszitették az egyik pénztárfiókot, amelyben azonban csak húsz pengő készpénzt találtak, majd hozzáláttak a páncélszekrény megfúrásához, de annak a vastagfalával azonban nem boldogultak. Munkaközben azonban úgylátszik, hogy megszomjuhoztak, mert 8 üveg pezsgőt fogyasztottak el a helyiségben álló minta pezsgőkből. Mikor a betörők látták, hogy eredménytelenül kell távozniok, mérgükben összetörték az irodahelyiségben talált összes pezsgősüvegeket. Húsz-harminc üveg pezsgőt öntöttek ki a földre, az üvegeket pedig összetörték. — A rendőrség keresi a pezsgőzés mellett dolgozó betörőbandát.

X **Befőttes, uborkásüveg, fagylalt s** vajgép, jégszekrény, legolcsóbb Debreceni **Üvegkereskedelmi Részvénytársaságnál.**

REPRIZ A KERT-MOZIBAN.
A „Liebelei" felújítása.

Nagysikerü repriz szinhelye volt tegnap este a *Kert Mozgó*. *Schnitzler* Arthur világhírü regényének filmváltozatát, a *„Liebelei"*-t pergették le ezuttal szép közönség előtt. A film, amely ugy a nagyszerü rendezés, mint a szereplők kitünő játékánál fogva a legelsők közé tartozik, a repriz közönségének is teljes mértékben megnyerte tetszését.

Elejétől végéig izgalmas, lebilincselő film a *„Liebelei"* s a hatás, amit kivált, szinte csodálatos. Ez magyarázatát nemcsak a mesteri tökéletességgel megírt szcenáriumban leli, hanem abban a páratlanu' művészi játékban, amelyet *Evelyn Holttal* az élen Vivian *Gibson*, Hilde *Maroff* és Louis *Lerch* együttese nyujt.

A darabnak — és ezt örömmel regisztráljuk, az utóbbi időben mindsürübben — még egy helyi vonatkozásu pontja van: *Bródy* dr magyar szövege. Egy hibátlan precizitásu munka, mely előtt kétszeres örömmel kell meghajtani az elismerésnek e'őtte már annyiszor meghajtott lobogóját.

A *Schnitzler* darabot megelőzte egy nyolcfelvonásos vígjáték, a *„Ketten egy szekrényben"* c. Ufa produkció, melyen a közönség igen jól szórakozott.

A filmek kisérő zenéjét ezuttal is *György* Mihály szimfónikus zenekara szolgáltatta a megszokott stilusossággal.

(bj.)

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 19.85, 19.90, 19.94, 19.95, 19.79, 19.70, 13.66, 19.73, 19.72, zárlat 19.71—19.72, márciusra 21.65, 21.68, 21.60, 21.55, 21.49, 21.40, 21.31, 21.38, 21.40, zárlat 21.37—21.38, májusra 22.00.

Rozs októberre 13.22, 13.35, 13.30, 13.25, 13.20, 13.15, 13.12, 13.09, 13.14, zárlat 13.13—13.14, márciusra 14.58, 14.66, 14.60, 14.57, 14.55, 14.51, 14.39, 14.42, zárlat 14.38—14.40.

Tengeri augusztusra 16.80, 17.10, 16.95, 16.83, 16.78, 16.73, 16.70, zárlat 16.70—16.72, szeptemberre 17.20.

Transito tengeri augusztusra 14.32, 14.18, 14.16, 14.10, 14.05, 14.13, 14.95, zárlat 13.95—14.00.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai (uj) 77 kg 20.25—20.45, 78 kg 20.45—20.60, 79 kg 20.60—20.80, 80 kg 27.70—20.85, felső tiszai (uj) 77 kg 19.10—19.45, 78 kg 19.20—19.60, 79 kg 19.40—19.80, 80 kg 13.50—19.85, fejérmegyei (uj) 77 kg 18.95—19.05, 78 kg 19.10—19.20, 79 kg 19.30—19.50, 80 kg 19.40—19.60, dunántuli (uj) 77 kg 18.90—19.00, 78 kg 19.05—19.15, 79 kg 19.25—19.35, 80 kg 19.30—19.40, pestmegyei (uj) 77 kg 19.00—19.10, 78 kg 19.15—13.25, 79 kg 19.35—19.45, 80 kg 19.40—19.50, bácskai (uj) 77 kg 19.00—19.10, 78 kg 19.15—19.25, 79 kg 19.35—19.45, 80 kg 19.40—19.50.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: fehérbab 40—42, biborhere 43—45, baltacim 30—32, Vikt. borsó 17—19, express borsó 13—15, lenmag 35—39, tav. bükköny 19—21, szöszös bükköny 36—33, tökmag 36—37, mák 70—72, muhar 34—36, mustár (fehér) 34—36, ma'átacsira 9—10, olaj pogácsa 11—13, sz. répaszel. 9—10, széna pr. 7—8, lucerna pr. 8—9, szalma pr. 4—4.50, rózsaburgonya 11—13.

SPORTHIREK

Jól szerepeltek a debreceni autósok a TTAC autóversenyén

Igen előkelő közönség előtt, melynek soraiban megjelent Kállay Miklós államtitkár, a klub elnöke, Erdőhegyesi főispán s azonkivül a megye arisztokráciája majdnem teljes számmal, futották le a rakamazi kilométerversenyt, valamint az abban egyidőben döntésre kerülő turaversenyt is.

Hartmann László Bugattiján 169.5 kilométeres átlagot futott.

A sportkocsi kategóriában: 1. Vécsey Zoltán Debrecen (ADR) 130 km. átl. 2. Hartmann (Bugati) 129.5 km. átlag. A turakocsi kategóriában: 1. Wolff Ferenc Debrecen (La Salle) 108 km.-es átlag. 2. Bottka István (Steyr) 86 km.-es átlag. 3. Ottlik Lajos (Steyr) 85 km.-es átlag.

Motorkerékpárokban: 1. Világi (Sunbeam) 115 km.-es átlag. 2. Adorján (AJS) 106 km.-es átlag.

A turaverseny eredményei: Sportkocsi kategória 3000 kcm.-ig. 1. Vecsey Zoltán Debrecen (ADR). 2. Okolicsányi. Sportkocsi 2000 kcm.-es kategóriában: 1. Csobay Gyula (Magosix). 2. Bottka István (Steyr). 3. Ottlik Lajos (Steyr). 1100 kcm.-es kategóriában: 1. Mayer István (Rower.)

Motorkerékpárokban: Oldalkocsi. 1. Szabó István dr (AJS). Soló motorkerépárok: 500 kcm.-es. 1. Szilágyi (Subeam). 2. Zárai (Opel). 350 kcm.-es kategória. 1. Koltay (Ariel). 2. Gramulits (Peugeott).

A versenyen a Királyi Magyar Automobil Klubot Andrássy Sándor gróf elnök és Petrovits Vidor titkár képviselték, utóbbi a rendezésbe is befolyt, mely által a verseny rendezése tökéletesnek volt mondható.

Kitünően sikerült a DTE monstre atletikai versenye

Vasárnap délután rendezte meg a DTE atlétikai versenyét szeniorok, ifjuságiak és leventék részére, amelyen a DTE hagyományos sportfelfogásához képest igyekezett a vidéki versenyzőknek a fővárosi versenyzőkkel való találkozáshoz alkalmat adni és ennek folytán a vidéki atlétikát fejleszteni, amit a vasárnapi verseny teljes mértékben igazolt is, mertC örömmel állapithatjuk meg, hogy a talá'kozásnál a vidéki versenyzők, főleg az ifjuságiak, tudás tekintetében nem állnak hátrább, mint a fővárosiak. Ami a DTE-nek a leventék atlétikában való foglalkoztatását illeti, ez a DTE-nek a levente intézmény fennállása óta egyik programpontja, amelyben — amint azt a vasárnapi verseny is igazolja — a leventék egyre jobb és jobb eredményeket érnek el. Hogy a hatalmas programot idejében és zökkenő nélkül le lehetett bonyolitani, főleg annak köszönhető, hogy az atlétikai kerület a DTE érdemeire való tekintettel, teljes erővel sietett a rendezés tekintetében segitségére, élén Vizely Kálmán előadóval, akit munkatársaival együtt a legteljesebb elismerés illet meg a verseny preciz és zökkenésmentes lebonyolitásáért. A verseny részletes eredményei a következők:

IFJUSÁGI SZÁMOK.

100 m. sikfutás: 16 induló. 3 előfutam után 1. Fehér József DTE 11.2 mp. Ker. rekord. 2. László Imre FTC, 3. Szász Sándor DTE.

400 m. sikfutás: 1. Kovács Sándor FTC 66.5 mp.

1000 m. sikfutás: 1. Aradi János DEAC 2 p. 45.4 mp. 2. Müller FTC, 3. Kreininger Törekvés.

4x100 m. staféta: 1. FTC csapata 45.8 mp. 2. DTE 46 mp. 3. Törekvés. A két első csapat idei legjobb eredmények.

200 m. gátfutás: 1. Mayerböck FTC 28 mp. 2. Szikiay FTC, 3. Fehér MVSC.

Sulydobás: 1. Gallé Károly DEAC 12.28 m. 2. Kinál MVSC 12.13 m. 3. Varga Törekvés 10.50 m.

Magasugrás: 1. Liszkay FTC 173 cm. 2. Kinál MVSC 165 cm. 3. Varga Törekvés 160 cm.

Távolugrás: 1. Somló FTC 634 cm. 2. Varga Törekvés 609 cm. 3. Szász DTE 555 cm.

SZENIOR SZÁMOK

100 m. sikfutás. 14 induló, 3 előfutam után 1. Nagy Géza MAC 11 mp. 2. Szobonya SzMÁV, 3. Schwartz Jenő DTE.

Sulydobás: 1. Végh Ferenc DEAC 13.43 m. Kerületi rekord! 2. Stolp DGASE 12.83 m. 3. Gali DEAC 12.57.

Diszkoszvetés: 1. Bertalan BBTE 40.65 m. 2. Tóth Törekvés 10.13 m. 3. Végh DEAC 39.10 m.

Gerelydobás: 1. Gali Károly DEAC 50.85 m. 2. oHrváth MVSC 39.08.

Magasugrás: 1. Létray Géza NyVSC 165 cm. 2. Szobonya SzMÁV 160 cm. 3. oHrváth MVSC 150 cm.

Helyből magasugrás: 1. Kulcsár Dezső DEAC 135 cm. 2. Stolp DGASE 130 cm. Dr Majzik DEAC 125 cm.

Távolugrás meghivási: 1. Létray Ny. VSC 6.15 m. 2. Szobonya SzMÁV 6.11, 3. Dr Majzik 6.10 m.

3000 m. sikfutás meghivási: 1. Motika SzMÁV 10 p. 48 mp.

LEVENTE SZÁMOK.

100 m. sikfutás. 22 induló, 4 előfutam után a döntőben 1. Pipcsák Sz. MÁV 11.8 mp. 2. Chossuta SzMÁV, 3. Németh Törekvés.

400 m. sikfutás. 12 induló. 1. Bálint NyVSC 56.8 mp. 2. Németh Törekvés, Nagy Törekvés.

Sulydobás: 1. Kovács Diósgyőri LE 11.45 m. 2. Majzik SzMÁV 11.17 m. 3. Chossuta SzMÁV 10.88 m.

Diszkoszvetés: 1. Kovács Diósgyőr 36.58 m. 2. Chossuta SzMÁV 32.51 m. 3. Tassy DTE 31.92 m.

Gerelyvetés: 1. Pulmann SzMÁV 43.80 m. 2. Tiboldi SzMÁV 42.40 m. 3. Majzik SzMÁV 40 m. 20 induló.

Buzogánydobás: 1. Majzik SzMÁV 62.20 m. 2. Kovács Diósgyör 61.85 m. 3. Tiboldi SzMÁV 61.62 m.

A FUTBALLVILÁGBAJNOKSÁG DÖNTŐJÉBEN

Uruguay 6 : 1-re győzte Jugoszlávia csapatát és igy a döntőbe Argentina és Uruguay kerülnek.

FÖLÉNYES GYŐZELMET ARATTAK A VÁLOGATOTT ATLÉTÁK AZ OSZTRÁKOK FÖLÖTT.

Vasárnap rendezte a MASz a magyar—osztrák válogatott atlétikai versenyét, amelyet a magyar atléták nagy fölénnyel 77 : 38 arányban nyertek meg. Az eredmények nagyrésze igen jó, de különösen a szegedi Madarász 46 m. 43 cm-es diszkoszdobása kiváló, amely világviszonylatban is elsőrangu. A magyar válogatott csapatból hiányzott Barsi, Hajdu, Gerő, Karlovics és még néhány elsőrangu erő.

—oOo—

JÓZSEF FŐHERCEG A VIDÉKI ATLÉTÁK VIADALA.

Vasárnapi számunkban jelentettük, hogy a Magyar Athletikai Szövetség augusztus 3-án Szolnokon rendezi meg vidéki bajnoki versenyét „Magyarország legjobb vidéki versenyzője" címért. Arról is beszámoltunk, hogy a Magyar Athletikai Szövetség, de különösen annak keleti kerülete köztiszteletben álló elnökével — dr Rutty-Varga Kálmán felsőházi taggal — az élén mindent elkövet a verseny erkölcsi és különösen annak sportbeli sikere érdekében. A verseny iránti nagy érdeklődést mi sem bizonyitja jobban, mint az a siker, amelyet a propaganda terén sikerült a rendezőségnek elérnie. A versenyen a Magyar Athletikai Szövetség elnöksége is megjelenik és meghivta József főherceget, aki vasárnap délután megjelenik a versenyen, hogy tanuja legyen a vidéki magyar atléták erőpróbájának és a dijakat is ő fogja átadni a győzteseknek. A Magyar Athletikai Szövetség elnöksége részéről Szilágyi Lajos országgyülési képviselő, a MASz társelnöke vezetésével megjelennek Bibiti Horváth János országgyülési képviselő a MASz tanácstagja, Misángyi Ottó alelnök, dr Bodánszky Pál tanácstag, Bucsinszky Viktor igazgató. A keleti kerület képviseletében dr Rutty-Varga Kálmán felsőházi tag, kerületi elnök vezetésével megjelennek a kerület tanácstagjai igen nagyszámban. A kerület vezetősége minden lehetőt elkövet, hogy Debrecen és Hajdu vármegye vezetősége is képviseltesse magát a versenyen, annál is inkább, mert remény van rá, hogy a keleti kerület ez évben megnyeri a pontversenyt és a kerület atlétáira igen lelkesitőleg hatna ha a vármegye és a város vezetői is buzdítják őket a küzdelemben. Remélhetőleg ugy a vármegye mint a város, a testnevelési felügyelőség és vezetősége képviselteti magát a vidéki atlétika nagy ünnepén és ezáltal külsőleg is kifejezésre juttatja a sport iránti érzékét és támogatását.

A keleti kerület vezetőitől nyert értesülésünk szerint Debrecen sportközönségét a sajtó utján meghivják a versenyre s azok, akik meg akarják nézni a nagyszabásunak és ünnepiesnek igérkező versenyt, a kerület utján a vasuti kedvezményen kivül egyéb kedvezményeket is kaphatnak (külön kocsi, igen olcsó e'látás, ingyenes elszállásolás stb).

FELHIVÁS A DEBRECENI ATLÉTÁKHOZ.

Felkérjük a MASz keleti kerület által a vidéki propaganda versenyre kijelölt és alant felsorolt atlétákat, hogy a DEAC sporttelepén tartandó együttes tréningeken kedden és csütörtökön délután 5 órakor okvetlenül megjelenni szíveskedjenek: Kövesdi József DEAC, Köstner Vilmos DEAC, Arady János DEAC, Szentiványi József DEAC, dr Mihálka Béla DEAC, Gallé Tibor DEAC, Soós Zoltán DEAC, Király Gy. DEAC, dr Majzik László DEAC, Hadházy Dezső DEAC, Kulcsár Dezső DEAC, Végh Ferenc DEAC, Gali Károly DEAC, Soós József DEAC, V. Tóth Antal DEAC, Stolp Egon DGASE, Csiszár László DGASE, Gaál Dezső DGASE, Fehér József DTE, Szász Sándor DTE, Póka Gábor HTE. A MASz kerület elnöksége.

A VÁLOGATOTT VIZIPOLÓCSAPAT

Stockholmban 9 : 0-ra verte Svédország válogatott csapatát. A 100 m-es gyorsuszásban 1. Bárány 61.5 mp. 2. Wannie I., 3. Wannie II. A 400 m-es uszásban a finn Pitinen legyőzte Baranyait és Tarródyt.

A BOCSKAY

vasárnap Nyírábrányban játszott propaganda mérkőzést az ottani Toldi SE csapatával és azt 9 : 1-re győzte le. A mérkőzés után pompás kerti ünnepélyt rendezett a vendéglátó egyesület vezetősége.

AZ AMATŐRBAJNOKSÁG

országos bajnokságának döntőjében a Törekvés 4 : 1 arányban legyőzte a csabai Bohn SC-t és így a Törekvés az országos amatőrbajnok.

FELHIVÁS
A DTE FUTBALLSZAKOSZTÁLY TAGJAIHOZ.

A DTE elnöksége a futballszakosztály teljes ujjászervezését határozta el, hogy a csapat eredményesebben szerepeljen és uj vezetőséget állít a szakosztály élére. Felkéretnek a futball szakosztály összes tagjai, ugy a játékosok, mint a szakosztály vezetőségi tagjai, valamint a DTE barátai, hogy a kedden dé'után fél 7 órakor a Piac u. 71. sz. I. emelet ügyvédi irodában tartandó szakosztályi ülésen a tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. — A DTE elnöksége.

JÓL SZEREPELTEK A DEBRECENI USZÓK A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI KONGRESSZUSI VERSENYEKEN.

Vasárnap folytatták Hódmezővásárhelyen a kongresszusi versenyeket, amelyen jól szerepeltek a debreceni uszók. Szentkirályi Lász'ó, a DEAC jóképességü uszója 1 p. 27.2 mp. idővel megnyerte a 100 m-es melluszást. A 100 m-es hölgy-melluszásban Sarkady Ica (DUE) 9 induló közül a harmadik helyre került. A műugrásban Farkas Ferenc, a DEAC kitünő műugrója első lett. A 100 m-es ifj. hátuszásban Kovács György (DUE) 1 p. 25.4 mp. kerületi rekord idővel második lett. A 3x50 m-es vegyes stafétában a DEAC csapata harmadik lett. A kongresszust jövőre Győrben tartják meg, ahol uj uszodát építenek.

IFJUSÁGI MÉRKŐZÉSEK.

Rothermere FC.—Petőfi SC. 9 : 1, félidő 9 : 0. Ifj. döntő mérkőzés. — Durva mérkőzés, a Petőfi az első félidő elején levonult.

Rothermere II.—Csigekerti FC. II. 3 :1.

Csigekerti FC—Alsójózsa 6 : 2 (2:1)

Felkéretnek a Rothemere FC. játékosai hogy kedden este félkilenc órakor a „Fehérló" vendéglőben jelenjenek meg. Intéző.

Rádió müsor

KEDD, JULIUS 29.

BUDAPEST. 3.15 : Hangverseny. — 9.30 : Hírek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Vizállásjelentés. — 11.15 : Az államrendőrség zenekarának hangversenye. — Közben 12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05 : A hangverseny folytatása. — 12.25 : Hírek. — 12.35 : A hangverseny további fo'ytatása. — 1.00 : Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 : Hírek, élelmiszerárak. — 3.00 : Piaci árak. — 3.30 : Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. — 4.45 : Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00 : Szánthó Dénes sportnovellái : 1. A két tréner ; 2. A Viktória veresége. Felolvassa a szerző. — 5.30 : Az Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 6.45 : Rádió amatőrposta. — 7.20 : Ügetőversenyeredmények. — 7.30 : Operaelőadás a Studióból. „Tosca." Melodráma 3 fe'vonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán irták Illica L. és Giacosa G. Fordította Várady S. Zenéjét szerzette Puccini. — Utána : Időjárásjelentés, hírek. — Majd : Banda Marci cigányzenekarának hangversenye.

BELGRÁD. 19.00 : A szerb királyi udvar kincseinek visszahozatala Bécsből 1918-ban, felolvasás. — 19.30 : Népdalok guzlicakisérettel. — 20.00 : Zágráb. — 22.15 : Rádiónégyes.

BRESLAU. 19.00 : Sziléziai humor gramofonon. — 20.10 : Egy gépirónő beszél a foglalkozásáról. — 20.35 : Népszerü hangverseny a breslaui Luna parkbó'.

FRANKFURT. 16.00 : Stuttgart. — 18.35 : Stuttgart. — 19.05 : A felszabadult német borvidék jövője és gondjai, vita. — 19.30 : Szórakoztató zene. — 20.00 : Az ismeretlen Mozart, hangverseny zongorajátékkal. — 21.30 : Reuter Ottó derüs előadása.

KASSA. 17.10 : Könnyü zene gramofonon. — 19.30 : Prága. — 21.00 : Tánczene. — 22.00 : Prága.

LIPCSE. 19.40 : Katonazene. — 21.00 : Kesser Hermann iró felolvasása. — 21.30 : Német szerelmi dalok és balladák. — Utána 24-ig tánczene.

WIEN. 11.00 : Lederer zenekar. — 13.00 : Francia operarészletek gramofonon. — 15.30 : Winternitz zenekar. — 17.30 : Gyermekjáték. — 18.00 : Mikroszkopi portyázások előadássorozat. — 18.30 : A házi legelőről. — 19.00 : A vil'amos jubileuma. — 19.30 : Hétvégi házak felépítése és berendezése. — 20.00 : Időjelzés, időjárás, holnapi müsor. — 20.05 : Stern Emil : „Régi Bécs" c. háromfelvonásos operettje, Lanner József zenemotivumaira.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

VERSENYTÁRGYALÁS

Debrecen város erdőgazdaságánál létesitendő telefonberendezési munkálatokra.

A kereskedelmi és iparkamara ezuton értesiti érdekeltségét, hogy a polgármesteri hivatal a Debrecen sz. kir. város erdőgazdaságánál létesitendő telefonberendezési (4 központ és 22 mellékállomás) és cca 95 kilométeres telefonhálózat építési munkálataira versenytárgyalást hirdetett meg.

Ajánlat a Világitási Vállalat által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon teendő. „Ajánlat Debrecen sz. kir. város Erdőgazdasága telefonberendezési és telefonhálózati munkálataira" felirásu zárt borítékban az f. évi augusztus hó 26-iki déli 12 óráig adandó be a Világitási Vállalat gyári irodájába, ahol a beérkezett ajánlatok ugyanazon a napon 12 óra 30 perckor nyilvánosan fel fognak bontatni. Az ajánlati nyomtatványokat ajánlattevők a világitási vállalatnál 10 pengő költségmegtérités dij ellenében szerezhetik meg.

Poloskát
és svábot
gyökeresen irt
Takaritási Vállalat,
Nap ucca 3. szám.
Telefon 17-55.
Irtószer is kapható 5 P. 1 liter

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Levelezés

Javitóvizsgára magánvizsgára, előkészit, tanárjelölt. Cim : dr. Kövessinél, Harsányi Gusztáv ucca 25.

„Boldog jövő" jelgiére levél van a kiadóban. 1183

Magánnyomozó diszkréten informál, s megfigyel, nyomoz, vidéken is. Fényképes bizonyitás, Gálócsy. — Késes ucca 38. 875

Állást keresö férfiak

Augusztus 1-re, megbizható, kaucióképes férfi, iroda-, s bankszolgai, vagy kézbesitői állást keres. — Cim a kiadóban. 1209

Kettőezer pengő óvadékkal bizalmi állást keresek. Cim a kiadóban. 1173

Állást keresö nők

Huszonkétéves jobb nő csak keresztyén uriházhoz ajánlkozik mindenes főzőnőnek (vidékre is megyek), mosást nem vállalok. Cim a kiadóban. 1074

Középkorú, magános nő, elvállal mindenes szakácsnői állást, magános úrnál, vagy gyermektelen házaspárnál (Mosást nem vállalok). Cim a kiadóban. 1167

Fiatal, jómegjelenésü leány, próbakisasszonynak — divatüzletbe, vagy szalonba, elmenne vidékre is. Leveleket „Próba kisasszony" jeligére a kiadóba kér. 907

Ötszáz pengő, óvadékkal keresek kenyérügynöki, — pénzbeszedői, vagy bankszolgai állást, Horváth Árpádtér 39. 449

Betöltendő állás férfiak részére

Soffőrt keresek azonnali belépésre, aki autószerelésben jártassággal bir, Oakland hérautómhoz, teljes ellátást vállalom. Fehér László, Nagyléta. 1161

Házmester, megbizható, felvétetik, Széchenyi út 55. 1239

Nadrágszabósághoz ügyes kézimunkás felvétetik, Kigy ucca 30 szám alatt. 1181

Bútorfényezőt, taonulókat felveszek, s bútoroko kaphatók, — Miklós ucca 18. szám. Bodnár asztalos. 1221

Kifutó fiút, vagy leányt, azonnali belépésre felvesz Hirlapiroda, Széchenyi u. 6. szám. 1213

Kifutófiú, 18 éves, kerékpárhoz értő felvétetik, Csapó ucca 33 Goldbergernél.

Gumis segédet és tanulót felveszek, — Molnár, Piac ucca 42. zám alatt. 1196

Fiatal, most felszabadult festékkereskedősegéd, v. fűszeres, ki a festék szakmát kiakarja tanulni, vagy kiszolgáló leány, kezdő fizetéssel felvétetik. Sajátkezüleg irt ajánlatok személyesen átadandók Izsák József Rt .Debrecen, — Csapó ucca 17. szám, 12 s 2 óra között. 1188

Betöltendő állás nők részére

Bejárónőt, augusztus elsejére felveszek, Rothermere u. 34. szám. 1225

Egy jó mindenes bejáróleány fölvétetik Csapó u. 56. Étkezde. 1220

Munkás leányok paplanvarrodába felvétetnek. Szilágyiné paplanvarrodája Péterfia ucca 15. 1207

Dagasztóasszonyt. ki sütődében volt. felveszek. Mester ucca 16. 1208

Intelligens fiatal házvezetőnőt azonnal felveszek. — Cim a kiadóban. 1195

Gobleinozok és szines himzőnők felvétetnek Teleki utca 34. 1166

Tisztességes főzőnőt és jóravaló szobaleány felvétetik, jelentkezés 8-tól 3-ig. Péterfia u. 29., kereszt

Szikvizgyárba töltő leányt felveszek. Simonffy u. 59. 1212

Tisztességes, mindenes leányt, 1-ére felveszek. Érdeklődni lehet dr. Lengyelné, — József kir. herceg ucca 6. szám.

Bejárónőt felveszek aug. 1-ére. — Kassai ut 11. Magyar.

Bútorok

Eladó ágy, asztal, szék, mosdó. Cim a kiadóban. 1210

Konyhakredenc henceser, siffon, ágy állófogas, asztal eladó Hatvan u. 21. 1219

Eladó szép konyhabútorok — szekrények, ágyak, Széchenyi ucca 3. szám alatt az udvarban. 939

Ràdió kölcsön kapható!
Okvetlen hallgassa meg
a Magyar Orion gyár Fenomen rádióját
Havi kölcsöndijért kapható.
Földes Sándor cégnél
Piac-u. 43. (Svetits bérház.)
Régi rádióját becseréljük modern hálózati gépre

Teljes ellátás

Különszobában
elfogad a jövő tanévre 2—3 középiskolai tanuló leányt, vagy fiút, teljes ellátással, úricsalád, Ferenc József út 4. szám, hátul az udvarban. 1157

TELJES
ellátásra külön szobában elfogad két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai idényre — keresztény úriesalád. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Élelmiszer és ital

Bor
66fillér, kitünő zamatu, kihordásra Dénesnél, Cegléd ucca 22. sz 24—7—31

Kétéves
ó-bor, 64 fillér, öt liter vételnél 60 fillér, gyöngyösi Otelló, vörös 80, öt liter vételnél 76, nemes kadar 100, öt liter vételnél 90 fillér. Glück csemge és borüzlet, Magos György-tér 9. sz. Tanulót felveszek és mézet veszek 16—8-15

Eladó
20 hl. rizling ó-bor, kisebb tételekben is. Erzsébet út 69. sz. R

Hangszerek

„Schunda"
chmbalom, jóhangú olcsón eladó, Berek ucca 10. szám. 1225

Ajánlat

Szemüvegek
készítője, orvosi receptre is, Nagy Kálmán látszerész, Piac ucca 73. szám. Pauló vésnöknél. Javítások szakszerüen készülnek. 688—8—27

Aranyékszert,
brilliánsat zálogcédulát magas árban vesz, — Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. (Címre kérem ügyelni.) 1228

Képkeretezés
üvegezés, tükrök újraöntése, Blattnernél, Csapó ucca 12. 1227

Jóházikoszt,
hentétkezésre és kihordásar, nagyon olcsóért kapható, Hatvan ucca 28 szám étkezde 1184

Vállalat,
egyedüli, kevés pénzzel átvehető, Barna ügyvédnél, Batthyányi u. 2. szám 1180

Fazekas
kézimunka üzlet készit a legolcsóbban és jól a most érkezett minták szerint. előrajzolást, s fehérnemü himzést varrást ,mogrammozást — Szent Anna ucca 6. sz. 128—7—31

Aranyat,
zálogcédulát, a legmagasabb árban veszek, Bercsényi Béla órás, Csapó ucca 38. szám. (Iparostanonciskolával szemben). 1179

Szoboszlói,
gyógyforrásviz megrendelhető Boldogfalva u. 3 .szám. 1175
1190

A bevált,
kruponból csak három pengőért talpalok, Kovács, Verbőczy ucca 2. (Iparkamara mellett).

PADLOLAKK
magasfényü, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék. üzletben. Debrecen. — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábbogár. patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható.

Ablakok
jobbminőségüek és egyszerübbek, továbbá hármas, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad u. 14. Miklós ucca végén 5a—31

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, esetleg társba is. Arany János ucca 7. szám. Értekezni lehet a keresztépületben w

Nád
1500 kéve jutányos árban kapható. Balogh és Vértesy téglagyár. — Telefon 318. 1838-7-31 kiadóban. 806

Elsőrendü
házikoszt kapható, — Arany János ucca 22. szám 1143

Tégla
legjobb minőségü, bármily mennyiségben, a legjutányosabb árban házhoz szállitva kapható. Balogh és Vértesy téglagyár. Telefon 318. 1837-7-31

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7 szám 1125 12-31

Poloskairtást
ciángázzal vagy szabadalmazott szerre' felelősséggel vállalom. Poloska, svád és patkányirtószer kapható Kossuth ucca 47. Nánássy. Telefonhivóm 845 1093

Házvevő
urak szives figyelmükbe ajánlom Ispotály ucca 7, Késes ucca 54, Varga ucca 9. és 41. számu házak most olcsón megvehetők. Megbizott Samu János, Hunyadi u. 24. szám. 1057

Kereslet

Egy
fehérszőrü, him, oroszpincsi kutya elveszett. a megtaláló Simonyi út 19. szám alatt illő jutalomban részesül. 1165

Elhagytam,
a Simonyi úttól a Kisállomásig bőrtárcát, — fontos iratokkal. Mészáros István névre szólót. Megtaláló szíves kedjen beadni e lap kiadóhivatalába . 1177

Elveszett!
folyó hó 18-án, hétfőn délelőtt a Kálvintér 10. számtól a Péterfia laktanyáig eső útvonalon egy világos drappszínü ridikül. Kérem a becsületes megtalálót Udvardy Károly, Garai u. 18. szám alá, — jutalom ellenében leadni. 1208

Lakás kereslet

Augusztus 15-re
keresek szép különbejáratú bútorozott szobát, fürdőszobával. — Ajánlatokat „Állandó lakás" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 1185

Kiadó lakás

Egy
udvarra nyiló kis szoba, azonnal kiadó, — Csapó ucca 39 szám.

Két
szép uccai parkettes szoba, fürdőszoba és előszoba augusztus 1re kiadó, Nyúgati ucca 48 szám alatt. 1222

Kétszobás
udvari lakás, jó beosztással kiadó, Péterfia u 42. szám. Telefon 3-55. szám. 1238

Nagy
világos pinceszoba lakásnak kiadó Lorántfy ucca 46. szám. Cegléd ucca sarkon. 1223

Kiadó
két szoba, előszoba s üvegezett verandával mellékhelyiségekkel, augusztus hó elsejére Erreskert ucca 7 1237

Kiadó
szoba, konyha, esetleg bútorozva, vagy két szoba, sertés tartással, Dohó ucca 31 1234

Kiadó
egy szoba, konyha, — azonnal beköltözhető, Szoboszlai Papp István ucca 24. szám. Homokkert 1232

Egy szoba,
konyha, speiz, auguszt. hó elsejére kiadó, — Eötvös ucca 80 1236

Kétszobás lakás
mellékhelyiségekkel, s külön udvarral kiadó, Harsányi Gusztáv ucca 15 szám Értekezni lehet Eötvös ucca 64 sz. 1235

Háromszobás,
fürdőszobás lakás, aug. hó elsejére kiadó, Piac ucca 42 szám. 1226

Kétszobás,
konyhás lakás, mellékhelyiségeivel kiadó, — Bethlen ucca 27 1170

Bika bérházban
négyszobás uccai lakás kiadó. 25—8—7

Kiadó
azonnalra szoba, konyha, eladó ebédlőkredenc, asztalsparhelt többféle butorok Honvén utca 57. 1172

Kiadó
1-re szoba, konyha, fáskamara Árpádtér 37. 1200

Egy
szoba, konyha kiadó. Darabos 9. 1198

Kettőszobás
modern lakás azonnalra ikadó. Domokos Lajos ucca 16 Vénkert 1196

Szobák
mellék helyiségekkel kiadók. Miklós ucca 9. 1194

Kiadó
Rakovszky u. 37., szoba, konyha speiz elsejére. 1201

Timár ucca
35. szám 2 szoba, konyha, speiz augusztus elsejére kiadó. 1216

Utcai
szoba, konyha, speizos lakás kiadó Rakovszki ucca 49. 1205

Egy
szoba, konyha gyermektelennek kiadó Zápolya u. 11. sz. 1202

Háromszobás
földszinti, udvari lakás augusztustól kiadó. — Szentanna 29. 800

Magas
földszintes, háromszobás, verandás lakás azonnal kiadó, Meszena ucca 26 Dw

Kiadó
kétszobás, konyhás lakás. Knyatelep, Luther u. 22 szám. 912

Kiadó
azonnal egy modern — uccai szoba, konyha, spájz, villany, cserépkályha Ujonnan festett lakás Kassai ut 15. 1021

Három szoba,
mellékheyilségekkel — aug. 1-ére kiadó. Szent Anna u. 42 sz. 985

Ötszobás,
modern urilakás parkettes augusztusra kiadó. Csapó 24. 1075

Udvari szoba,
konyha gyermektelen családnak augusztus 1-e kiadó. Veres ucca 5. 1149

Ötszobás
lakás a Kossuth ucca 45. szám alatt minden kényelemmel augusztusra kiadó Értekezni: Kossuth u 15. 18w.

Butorozott szoba

Különbejáratú
s ézpvilágos itszta bútorozott szoba, parkírozott udvarban, olcsón kiadó Rothermere ucca 20 sz 7—8

Kiadó szoba.
Elsejére kiadó egy csinosan bútorozott szoba, mely navarlásra is kiválóan alkalmas. Pompás kertben, külön bejárattal. Simonvi ut 5. x

Különbejáratú
bútorozott szoba aug. 1-ére kiadó. Kossuth u 58 981

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 11. 1182

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Hatvan ucca 33. szám alatt. Értekezni lehet Hatvan ucca 36. szám második lakás xx

Csinosan
butorozott uccai szoba kiadó. Darabos u. 9. 1199

Különbejáratu
világos, csendes, jól butorozot szoba kiadó. Széchenyi utva 15. — emelet. 1196

Kiadó
butorozott szoba teljesen külön bejáratu parkirozott udvarban. Burgondia 14. 1214

Butorozott
utcai szoba központban augusztus elsejére kiadó Hüvelyes-utca 6. 1215

Utcai
butorozot szoba kiadó. Udvari szoba konyhával is. Thaly Kálmán u. 3. sz. 1218

Butorozott
csinos szoba kiadó, — esetleg konyhahasználattal. Huszár u. 13. 1178

Központban
külön bejáratu utcai butorozott szoba kiadó. Montiezredes (Magos) utca 15. 1189

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Lorántffy u. 46. Cegléd u. sarok. 775

Két
kvártélyos felvétetik Busi utca 17., ajtó 5. 1176

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó
üzlethelyiség. Áthelvezés miatt Piac u. 69. sz üzlethelyiség átadó. Érdeklődni ugyanott — Stühmer cukorkaüzlet. 847

Kiadó
a Sámsoni úton jóforgalmú, 20 év óta fennálló fűszerüzlet berendezéssel. Vaida 1723

Üzlethelyiség
Deák Ferenc ucca 2. szám alatt kiadó. Értekezhetni a házfelügyelőnél. 424—8—2

Üzlethelyiség
több, igen forgalmas ucca torkolatában sarkon álló házban, aug. hó elsejére kiadó, — Eötvös ucca 66. szám. IV B

Kiadó
üzlethelyiség forgalmas helyen, Cegléd u. 7 szám 1231

Azonnal
kiadó üzlet Kinizsi 49 Patikának, drogériának, vagy bárminek. Értekezni Wesselényi 93. sz. 1191

Világos
üzlethelyiség kiadó. — Uriszabó berendezés eladó. Bethlen utca 27 1171

Üzlethelyiség
a Bika bérházban aug. elsejére kiadó. h 26—8—7.

Műhelynek
raktárnak alkalmas helyiségek kiadók. — Miklós ucca 9. 1193

Kiadó
két szép nagy terem. Szönyegszövő tanfolyamnak berendezve. Lakásna kis alkalmas Havi 60 pengő. Cegléd utca 16. 1192

Eladó ingóság

Postabélyegeket
használt. magyar osztrák. 1861—1908-ig eladók. Bojtor. vassátor II. 4. 1206

Használt,
stelázsik és pultok, üzletbe olcsón eladók. — Sámsoni út 27. szám. 1240

Eladó ház

Sárándon.
egy ház eladó, mészárszékhelyiséggel és egy jómenetelü korcsma helyiséggel. jómenetelü. 1174

Eladó
a Nyil ucca 62. számú szép úriház, most olcsón odaadjuk, Samu János, Hunyadi ucca 24. szám

Eladó
Nap uccán családi ház 24 holdas tanyás birtok, Poroszlai úton villa-telek. Értekezni lehet: Nap ucca 4 szám Telefon: 12-83. szám 1708 VIII 17

Eladó
a Homok ucca 48 sz ház, teljesen kiürítve 637 8-27

Eladó
Virág ucca 46 számú sarokház, hentes üzlettel 1152

Eladó ház
olcsón és sürgősen. Nemes ucca 23 szép kétszobás kérünk érte — 4400 P. Margit ucca 16a Kérünk érte ezért a szép kettő szobás házért 4500 P Samu János. Hunyadi u. 24 1034

Eladó föld

Eladó
a közvágóhidhoz 10 p. hét holdas primatanyás birtok, Samu János, — (Hunyadi ucca 24.) 1187

Ujvárosi úton
907 négyszögöl föld eladó, épitkezésre igen alkalmas. Értekezni lehet Kiss Gergely hentesnél, Cegléd ucca 2. szám 1217

Eladó
egy házhely a Mester uccai sorompónál, vasöntöde mellett, részletfizetésre is. Értekezhetni lehet Gazdák Bankjas, Kossuth ucca 318 M vo

Vaggongyár mögött
6000 négyszögöl területü kert, gyümölcsös, szőlő, lucerna, megfelelő lakással és gazdasági épületekkel bér beadó. Értekezni lehet naponként Mandel Zsigmond, Pásti ucca 2. délután 2—4 óráig. h 8—2

Birtok bérlet

Kiadó
halápi állomásnál 37 hold. Értekezés Rákóczi ucca 64 Katónál 1147

Birtokbérlet,
220 holdas prima tanyásbirtokbérlet, Bihar megyében, hat évre átadó. Értekezni lehet Samu Jánosnál, Hunyadi ucca 24 sz. 1186

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.